

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему “Облік і аудит амортизації основних засобів суб’єктів
господарювання”

Виконав: студент групи ОО-41

спеціальності 071 “Облік і

оподаткування”

Данилюк Тетяни Василівни

Керівник д.е.н. проф. Василюк М.М.

Рецензент к.е.н, доцент Мигович Т.М.

Івано-Франківськ – 2025 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Баланюк І.Ф.
(прізвище, ініціали)

" 7 " листопада 2024 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТКИ

Данилюк Тетяни Василівни

1. Тема роботи "Облік і аудит амортизації основних засобів суб'єктів господарювання"

керівник роботи доктор економічних наук, професор кафедри обліку і оподаткування Василюк Марія Михайлівна

2. Перелік питань, які потрібно розробити: амортизаційна політика підприємства як невід'ємна складова його облікової політики; амортизаційна політика та її вплив на формування фінансових ресурсів підприємства; роль обліку в інформаційному забезпеченні амортизаційної політики; оцінка діючої системи формування облікової політики у контексті зносу та амортизації; аналітичний та синтетичний облік амортизації основних засобів та її вплив на формування собівартості продукції; відображення нарахування амортизаційних відрахувань у системі рахунків бухгалтерського обліку; обліково-контрольне забезпечення формування ефективної амортизаційної політики; амортизація основних засобів як об'єкт аудиторського контролю; напрями вдосконалення аудиту амортизації основних засобів.

3. Дата видачі завдання 04.12.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні основи обліку та аудиту амортизації основних засобів	17.02.2025 р.	Виконано
2	Методика нарахування та обліку амортизації основних засобів	18.03.2025 р.	Виконано
3	Організаційно-методичні аспекти аудиту амортизації основних засобів	21.04.2025 р.	Виконано

Студент


Данилюк Т.В.

Керівник роботи



Васильюк М.М.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу

студентки групи ОО-41

Данилюк Тетяни Василівни

на тему:

“Облік і аудит амортизації основних засобів суб’єктів господарювання”

У сучасних умовах посилення вимог до достовірності фінансових даних правильне відображення амортизації основних засобів стає ключовим. Від цього залежить не лише оцінка вартості активів, але й фінансовий результат підприємства, що важливо для прийняття обґрунтованих рішень щодо інвестицій та фінансових стратегій. Особливо це стосується комунальних підприємств, для яких оптимізація обліку амортизації є ключем до ефективного управління активами.

Дипломна робота виконана відповідно до поставленої мети та завдань на основі матеріалів діяльності Комунального підприємства «Верховинський комбінат комунальних підприємств».

Метою роботи є дослідження сучасного стану обліку й аудиту амортизації основних засобів та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі Комунального підприємства «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Основні завдання, які поставила перед собою авторка: розглянути теоретичні основи обліку та аудиту амортизації основних засобів; проаналізувати порядок нарахування амортизації та систему контролю в межах обраного підприємства; запропонувати ефективні

основних засобів.

У першому розділі подано теоретичні засади теми — висвітлено поняття та методи нарахування амортизації, її вплив на фінансовий результат, а також ключові аспекти аудиту в цій сфері. Окрему увагу приділено нормативно-правовому забезпеченню та впровадженню сучасних методів обліку.

Другий розділ містить аналіз практики обліку амортизації основних засобів на базі КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Досліджено використання амортизаційних методів, відображення в обліку та вплив на формування собівартості, а також виявлено актуальні проблеми й недоліки в організації контролю.

У третьому розділі запропоновано конкретні заходи для вдосконалення аудиту амортизації: удосконалення методичних підходів, автоматизація облікових процесів, підвищення прозорості контролю за ефективністю використання основних засобів.

Отримані результати мають практичну цінність і можуть бути використані для покращення системи обліку амортизації на підприємстві. Висновки та пропозиції, викладені у роботі, є доречними та застосовними на практиці.

Кваліфікаційна робота Данилюк Тетяни Василівни на тему «Облік і аудит амортизації основних засобів суб'єктів господарювання» є завершеним, самостійним дослідженням, відповідає вимогам до бакалаврських кваліфікаційних робіт, а її авторка заслуговує на присудження ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рекомендується до захисту з позитивною оцінкою.

Науковий керівник
доктор економічних наук
професор кафедри обліку і оподаткування
Василук М.М.

“23” травня 2025 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗИЯ

на кваліфікаційну роботу

студентки економічного факультету Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Данилюк Тетяни Василівни

на тему:

“Облік і аудит амортизації основних засобів суб’єктів господарювання”

Актуальність теми. Тема роботи є надзвичайно важливою, оскільки правильний облік та аудит амортизації основних засобів безпосередньо впливає на фінансові результати та податкові зобов’язання підприємства. Управління цим процесом дозволяє приймати обґрунтовані інвестиційні рішення, що критично важливо для комунального підприємства «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Потреба в удосконаленні обліку та аудиту амортизації є актуальним завданням для ефективного управління активами та забезпечення фінансової прозорості.

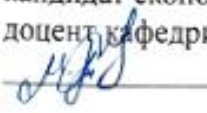
Якість проведеного аналізу проблеми. У роботі ґрунтовно обґрунтовано теоретичні та методичні аспекти обліку, аудиту та амортизаційної політики підприємства. Авторка проаналізувала сутність амортизаційної політики, її вплив на формування фінансових ресурсів та роль обліку в інформаційному забезпеченні.

Практична частина виконана на матеріалах КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств», що додає дослідженню прикладного характеру. Здійснено оцінку діючої системи формування облікової політики,

проведено аналітичний та синтетичний облік амортизації. Результати дослідження викладені у логічній послідовності, а поставлені мета та завдання є завершеними конкретними висновками та рекомендаціями.

Практична цінність висновків і рекомендацій. Отримані результати мають практичну цінність для КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Запропоновані рекомендації щодо удосконалення обліку та аудиту амортизації основних засобів, включаючи обліково-контрольне забезпечення та застосування сучасних технологій, можуть бути реалізовані на практиці. Вони дозволять підприємству ефективніше планувати видатки, контролювати стан основних засобів, оптимізувати податкові зобов'язання та підвищити рівень фінансової прозорості.

Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота Данилюк Тетяни Василівни на тему «Облік і аудит амортизації основних засобів суб'єктів господарювання» є самостійним, логічно побудованим та глибоким дослідженням. Вона відповідає всім вимогам, що ставляться до дипломних робіт, а її авторка заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Проведені дослідження носять завершений характер і можуть бути представлені до захисту з позитивною оцінкою.

Рецензент
кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансів
 Мигович Т.М.

“23” травня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	5
1.1. Амортизаційна політика підприємства як невід’ємна складова його облікової політики.....	5
1.2. Амортизаційна політика та її вплив на формування фінансових ресурсів підприємства.....	13
1.3. Роль обліку в інформаційному забезпеченні амортизаційної політики....	18
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА НАРАХУВАННЯ ТА ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ <u>ВЕРХОВИНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ</u> <u>ПІДПРИЄМСТВ</u>	25
2.1. Оцінка діючої системи формування облікової політики у контексті зносу та амортизації.....	25
2.2. Аналітичний та синтетичний облік амортизації основних засобів та її вплив на формування собівартості продукції.....	33
2.3. Відображення нарахування амортизаційних відрахувань у системі рахунків бухгалтерського обліку.....	40
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	44
3.1. Обліково-контрольне забезпечення формування ефективної амортизаційної політики.....	44
3.2. Амортизація основних засобів як об’єкт аудиторського контролю.....	52
3.3. Напрями вдосконалення аудиту амортизації основних засобів.....	55
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ.....	66

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Облік та аудит амортизації основних засобів є важливою складовою частиною фінансового управління підприємствами, оскільки правильне та ефективне обчислення амортизації безпосередньо впливає на фінансові результати та податкові зобов'язання підприємства. У процесі функціонування будь-якої господарської одиниці важливо забезпечити правильний облік і оцінку зношення основних засобів, адже це дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо інвестицій, планування виробничих потужностей і фінансових стратегій. Комунальне підприємство «Верховинський комбінат комунальних підприємств», як суб'єкт господарювання, має важливу потребу в удосконаленні обліку і аудиту амортизації для підвищення ефективності своєї діяльності. Тому розробка рекомендацій щодо оптимізації процесів обліку амортизації є актуальним завданням, яке сприятиме більш ефективному управлінню активами підприємства.

Об'єктом дослідження є процес обліку та аудиту амортизації основних засобів на Комунальному підприємстві «Верховинський комбінат комунальних підприємств»

Предметом дослідження є методи обліку амортизації основних засобів, зокрема, аналіз існуючих методик на підприємстві, а також оцінка ефективності застосованих процедур амортизації та їх вплив на фінансовий стан компанії.

Метою роботи є аналіз існуючих методів обліку і аудиту амортизації основних засобів на Комунальному підприємстві «Верховинський комбінат комунальних підприємств» та розробка рекомендацій щодо вдосконалення цих процесів для підвищення ефективності управління активами підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

1. Дослідити амортизаційну політику підприємства як невід'ємну складову його облікової політики;
2. Дослідити амортизаційну політику та її вплив на формування фінансових ресурсів підприємства;
3. Визначити роль обліку в інформаційному забезпеченні амортизаційної політики;
4. Провести оцінку діючої системи формування облікової політики у контексті зносу та амортизації;
5. Провести аналітичний та синтетичний облік амортизації основних засобів та її вплив на формування собівартості продукції;
6. Дослідити відображення нарахування амортизаційних відрахувань у системі рахунків бухгалтерського обліку;
7. Дослідити обліково-контрольне забезпечення формування ефективної амортизаційної політики;
8. Дослідити амортизацію основних засобів як об'єкт аудиторського контролю;
9. Визначити напрями вдосконалення аудиту амортизації основних засобів.

Для досягнення мети дослідження були використані такі **методи**: аналіз і синтез, порівняльний аналіз, методи обробки фінансових даних, економіко-математичне моделювання, а також методи бухгалтерського і фінансового аналізу для оцінки ефективності амортизаційної політики підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення системи обліку амортизації на Комунальному підприємстві «Верховинський комбінат комунальних підприємств», що дозволить підприємству більш ефективно планувати видатки, контролювати стан основних засобів та оптимізувати податкові зобов'язання. Крім того, запропоновані рекомендації можуть бути корисними для інших підприємств, які стикаються з подібними проблемами у сфері обліку основних засобів.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 80 сторінок, включаючи 5 таблиць, 3 рисунки та 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Амортизаційна політика підприємства як невід’ємна складова його облікової політики

Амортизаційна політика підприємства є важливою складовою частиною його облікової політики, яка визначає правила і підходи до нарахування амортизації на основні засоби та нематеріальні активи. Основна мета амортизаційної політики — забезпечити правильне відображення процесу зношення активів та їх зниження вартості в фінансових звітах підприємства, а також ефективно розподіляти видатки, пов'язані з їх використанням, на різні періоди. Таким чином, амортизація є невід’ємною частиною бухгалтерського обліку, що дозволяє підприємствам коректно враховувати видатки на знос та амортизацію активів, а також планувати фінансові потоки [2].

Визначення амортизаційної політики, як частини облікової політики підприємства, має важливе значення для організації правильного обліку основних засобів та нематеріальних активів. Облікова політика підприємства в цілому включає всі підходи і принципи, за якими здійснюється ведення бухгалтерського обліку, в тому числі нарахування амортизації. Правильний вибір методів амортизації, строків служби активів, а також розрахунків з урахуванням умов підприємства дозволяє досягти точності в обліку та уникнути можливих помилок, що можуть вплинути на фінансові результати.

Амортизація відіграє важливу роль в обліку та фінансовому плануванні підприємства. Нархування амортизації дозволяє знизити фінансове навантаження на підприємство за рахунок рівномірного розподілу вартості основних засобів і нематеріальних активів на певний період часу. Це дозволяє зменшити видатки на придбання та утримання активів, оскільки підприємство поступово відшкодовує вартість своїх основних засобів через нарахування

амортизації. Окрім того, амортизаційні відрахування є важливою складовою податкових видатків, оскільки нарахування амортизації дозволяє знижувати податкові зобов'язання підприємства, оскільки ці видатки зменшують оподатковуваний прибуток.

Амортизація також допомагає у фінансовому плануванні підприємства. Завдяки амортизаційним відрахуванням підприємство може акумулювати кошти для заміни старих або зношених активів, що є важливою складовою інвестиційної політики підприємства. Це дає змогу планувати капітальні видатки та прогнозувати майбутні фінансові потоки, що дозволяє уникнути великих фінансових проблем у майбутньому. Правильне планування амортизації дозволяє підприємствам не лише зберігати стабільність фінансових результатів, а й зберігати ліквідність, що є важливим для зростання бізнесу.

Амортизаційна політика також має тісний зв'язок з іншими елементами облікової політики підприємства. Наприклад, методи оцінки активів, які використовуються в обліковій політиці, безпосередньо впливають на нарахування амортизації. Якщо підприємство використовує метод оцінки активів за історичною вартістю, то амортизація нараховується на основі цієї вартості. В той же час, якщо активи оцінюються за відновною вартістю, нарахування амортизації буде залежати від цієї вартості, що може призвести до змін у фінансових показниках. Вибір методу оцінки активів і методів амортизації безпосередньо впливає на загальну фінансову ситуацію підприємства та його здатність до стабільного розвитку.

Принципи ведення обліку також мають значення для амортизаційної політики. Вибір правильних облікових методів дозволяє забезпечити достовірність фінансових звітів, а також їх відповідність національним і міжнародним стандартам бухгалтерського обліку. Важливими тут є принципи прозорості, обачності та системності, що дозволяють сформувати точні і зрозумілі фінансові звіти, які можуть бути використані для прийняття інвестиційних та управлінських рішень [10].

Що стосується видатків і доходів, то амортизація є важливим інструментом для визначення видатків підприємства. Оскільки амортизація зменшує вартість активів і відображає зниження їх вартості в облікових записах, вона також зменшує видатки на утримання основних засобів. Однак одночасно з нарахуванням амортизації формуються доходи підприємства від використання активів, що дозволяє ефективно планувати грошові потоки та забезпечувати стабільність діяльності підприємства.

Амортизаційна політика підприємства має кілька основних завдань, які є важливими для ефективного управління основними засобами та нематеріальними активами, а також для забезпечення фінансової стабільності підприємства. Головним завданням амортизаційної політики є забезпечення коректності розрахунку амортизації, що включає правильне відображення зношення активів в бухгалтерському обліку та забезпечення достовірності фінансової звітності. Амортизація є не лише способом відшкодування вартості основних засобів та нематеріальних активів, але й важливим елементом для планування та управління видатками підприємства.

Один з важливих аспектів амортизаційної політики — це максимізація податкових пільг підприємства. Згідно з податковим законодавством, амортизаційні відрахування можуть знижувати податкові зобов'язання підприємства. Тому завданням амортизаційної політики є вибір таких методів нарахування амортизації, які дозволяють оптимізувати податкові видатки. Від правильного вибору методу амортизації залежить, як швидко будуть знижуватися податкові зобов'язання через амортизаційні відрахування. У короткостроковій перспективі прискорене нарахування амортизації дозволяє знизити оподатковуваний прибуток, тим самим зменшуючи податкові платежі. Тому підприємства часто намагаються обрати методи нарахування амортизації, що дають можливість найбільше скоротити податкові зобов'язання [18].

Іншим важливим завданням амортизаційної політики є ефективне управління видатками підприємства. Амортизація, нарахована на основні

засоби та нематеріальні активи, відображається як видатки в фінансових звітах, і впливає на результативність підприємства. Підприємство повинно забезпечити правильний розподіл видатків на амортизацію, щоб не навантажувати бюджет на початкових етапах використання активу надмірними видатками, що можуть погіршити фінансовий стан. Водночас важливо підтримувати баланс між розподілом видатків і доходів, щоб амортизаційні видатки не були занадто великими або занадто малими, що могло б вплинути на достовірність фінансових звітів.

Амортизація також має прямий вплив на фінансові результати підприємства, зокрема на прибуток. Нарахування амортизації зменшує бухгалтерський прибуток, оскільки амортизація відноситься до видатків, які відображаються у звітності підприємства. Тому, збільшуючи суму нарахованої амортизації, підприємство може знижувати свою податкову базу, що є важливим для зменшення податкових зобов'язань. Однак це також зменшує показник чистого прибутку підприємства, тому потрібно ретельно планувати обсяги амортизаційних відрахувань, щоб не знизити фінансові результати до рівня, коли це може негативно вплинути на імідж підприємства серед інвесторів та кредиторів.

Зв'язок амортизаційної політики з податковими зобов'язаннями також є важливим аспектом, оскільки нарахування амортизації впливає на податкову базу підприємства. Прискорене нарахування амортизації дозволяє зменшити оподатковуваний прибуток на ранніх етапах використання активів, що допомагає підприємству знизити податкові платежі. Однак підприємству потрібно бути обережним, оскільки такі зміни можуть призвести до короткострокових переваг, але в довгостроковій перспективі — до зменшення сум амортизаційних відрахувань у майбутньому.

Враховуючи ці фактори, завдання амортизаційної політики полягає в тому, щоб створити ефективну стратегію нарахування амортизації, яка б не лише допомогла знизити податкові зобов'язання, а й забезпечила адекватне відображення видатків на використання основних засобів. Це також сприяє

довгостроковому фінансовому плануванню підприємства та забезпеченню необхідного рівня капітальних вкладень для підтримки або модернізації активів. Успішне управління амортизацією дозволяє підприємствам планувати свої фінансові потоки, знижувати видатки на податки та забезпечувати необхідні ресурси для інвестицій в розвиток.

Методи амортизації основних засобів є важливим інструментом, через який підприємство може здійснювати нарахування амортизації, тобто розподіляти видатки на зношення своїх активів. Вибір конкретного методу амортизації залежить від багатьох факторів, таких як характер діяльності підприємства, тип основних засобів, а також фінансова стратегія компанії. Розглянемо основні методи амортизації, які можуть бути використані підприємством, а також їх вплив на фінансові результати та економічну доцільність [34].

Прямолінійний метод амортизації є одним з найпоширеніших методів нарахування амортизації. За цим методом нарахування амортизації здійснюється рівними частинами протягом усього терміну служби активу. Тобто кожен рік нараховується одна й та сама сума амортизації, яка визначається як різниця між початковою вартістю активу і його ліквідаційною вартістю, поділена на термін служби активу. Це найбільш простий і зрозумілий метод, який дозволяє підприємству забезпечити стабільність видатків на амортизацію впродовж усього терміну служби активу. Однак цей метод не враховує інтенсивності використання активу, тому може бути менш ефективним для активів, які швидше зношуються або інтенсивно експлуатуються в перші роки.

Метод зменшення залишкової вартості передбачає, що амортизація нараховується на залишкову вартість активу (яка зменшується кожного року), і ставка амортизації залишається незмінною. Це означає, що на початку строку служби активу нараховується більша сума амортизації, а в кінці — менша. Цей метод є ефективним для активів, які швидше зношуються в перші роки експлуатації, таких як техніка або обладнання, що активно використовується.

Однак для підприємств, що використовують активи на довгостроковій основі, метод зменшення залишкової вартості може призвести до меншої амортизації на пізніших етапах, що може погіршити фінансові результати.

Метод виробничої потужності передбачає нарахування амортизації залежно від фактичного використання активу, зокрема на основі виробленої продукції або кількості використаних одиниць. За цим методом амортизація нараховується пропорційно кількості виробленої продукції або інших одиниць, що відповідають активу. Цей метод є особливо доцільним для підприємств, які використовують активи, що здатні обробляти певну кількість одиниць продукції або виконувати певну кількість операцій. Він дає змогу точніше відображати знос активу в залежності від його реального використання. Однак цей метод вимагає детального обліку продукції або обсягів виконаних робіт, що може бути складно здійснити для деяких видів активів [3].

Метод прискореної амортизації передбачає, що актив амортизується швидше в перші роки експлуатації, що дозволяє підприємству скоротити податкові зобов'язання в короткостроковій перспективі. Цей метод передбачає нарахування амортизації з використанням збільшених ставок у перші роки. Це дозволяє скоротити оподатковуваний прибуток і тим самим зменшити податкові видатки підприємства. Проте, на пізніх етапах терміну служби активу нараховується менша сума амортизації, що може призвести до високих податкових зобов'язань у майбутньому. Тому метод прискореної амортизації доцільно використовувати в ситуаціях, коли підприємство бажає зменшити податкові видатки в короткостроковій перспективі.

Таблиця 1.1

Методи нарахування амортизації та їхні характеристики [11]

Метод амортизації	Опис	Економічна доцільність	Вплив на фінансові результати	Підходить для підприємств з
Прямолінійний метод	Амортизація нараховується рівними частинами протягом усього терміну служби активу.	Підходить для активів, зношення яких рівномірне протягом терміну служби.	Стабільний вплив на видатки, однакова сума амортизації щорічно. Знижує податкові зобов'язання рівномірно.	Стабільні активи, що не зазнають швидкого зносу (наприклад, офісне обладнання, нерухомість).
Метод зменшення залишкової вартості	Амортизація нараховується на залишкову вартість активу з фіксованою ставкою.	Підходить для активів, що швидше зношуються на початку експлуатації.	Знижує податкові зобов'язання на початку експлуатації активу. Пізніше сума амортизації зменшується.	Машини, техніка, обладнання з високим рівнем зносу на початкових етапах (наприклад, автомобілі).
Метод виробничої потужності	Амортизація нараховується в залежності від фактичного використання активу (обсяг виробництва, кількість операцій тощо).	Підходить для підприємств, де активи використовуються в залежності від виробничої потужності.	Точне відображення видатків на амортизацію, залежно від інтенсивності використання активу. Складність обліку.	Виробничі підприємства, де активи залежать від обсягу виробництва (наприклад, виробничі лінії, машини).
Метод прискореної амортизації	Амортизація нараховується прискорено в перші роки експлуатації активу.	Підходить для підприємств, що хочуть зменшити податкові зобов'язання в короткостроковій перспективі.	Швидке зменшення податкових зобов'язань в короткостроковій перспективі. Зменшення амортизації в майбутньому.	Підприємства, що планують швидку заміну активів або мають значні інвестиції на початку діяльності.

Кожен з методів амортизації має свої переваги та недоліки в залежності від фінансової стратегії підприємства. Прямолінійний метод є найбільш стабільним і передбачуваним, що дозволяє підприємству планувати видатки

на амортизацію в довгостроковій перспективі. Однак він може бути менш ефективним для активів, що зношуються швидше на початкових етапах використання. У свою чергу, метод зменшення залишкової вартості дозволяє швидше амортизувати активи, що зношується швидше, тим самим зменшуючи податкові зобов'язання на перших етапах, але з часом сума амортизації зменшується. Метод виробничої потужності є найбільш точним для підприємств, що використовують активи в залежності від виробничого процесу, однак він потребує детального обліку та може бути складним у використанні.

Метод прискореної амортизації дає змогу скоротити податкові видатки на початку терміну служби активу, але на пізніх етапах активу амортизація значно зменшується, що може збільшити податкові зобов'язання. Тому цей метод може бути доцільним для підприємств, які прагнуть зменшити податкові зобов'язання в перші роки існування бізнесу або для тих, хто має намір швидко замінювати свої активи.

Вибір методу амортизації залежить від специфіки діяльності підприємства, а також від того, як інтенсивно використовуються основні засоби. Для підприємств, які займаються виробництвом продукції і мають велику кількість машин та обладнання, що швидко зношуються, метод зменшення залишкової вартості або метод виробничої потужності буде найбільш ефективним. Ці методи дозволяють більш точно відобразити реальний знос активів і відповідно коригувати видатки на амортизацію.

Для підприємств, що займаються постачанням послуг або володіють активами, які не використовуються інтенсивно, прямолінійний метод може бути більш вигідним. Цей метод дозволяє підприємствам забезпечити стабільність амортизаційних видатків і знижує складність обліку. Якщо підприємство працює з активами, які мають високу вартість на початку та мають значний ресурс для довгострокового використання, метод прискореної амортизації може допомогти зменшити податкові видатки на початку періоду експлуатації [19].

Таким чином, вибір методу амортизації залежить від типу активів, їх зносостійкості, виробничих процесів підприємства та фінансової стратегії. Підприємства повинні ретельно обирати метод нарахування амортизації, щоб забезпечити оптимальне управління видатками та податковими зобов'язаннями, а також ефективне використання своїх основних засобів.

1.2. Амортизаційна політика та її вплив на формування фінансових ресурсів підприємства

Амортизаційна політика підприємства є важливою складовою частиною загальної облікової політики, яка визначає правила та методи розподілу вартості основних засобів на протязі їхнього використання. Основні засоби — це матеріальні активи, які використовуються у виробничій діяльності протягом тривалого періоду часу, і їх вартість зменшується через зношення та старіння. Амортизаційна політика підприємства включає вибір методів амортизації, визначення терміну служби активів, а також правила розрахунку амортизаційних відрахувань. Це дозволяє підприємству рівномірно і справедливо розподіляти видатки на використання основних засобів, враховуючи їхній фізичний знос та моральне старіння.

Амортизація є не лише інструментом обліку видатків, але й важливим механізмом, що безпосередньо впливає на фінансові ресурси підприємства. Оскільки амортизація є невід'ємною частиною видатків на виробництво, її нарахування дозволяє розподілити вартість активу на кілька років. При цьому амортизаційні відрахування зменшують оподатковуваний прибуток підприємства, що в свою чергу знижує податкові зобов'язання. Це особливо важливо для підприємств, оскільки дозволяє зменшити податковий тиск і направити вивільнені кошти на інвестиції, розвиток виробництва або на інші фінансові потреби [27].

Амортизаційна політика безпосередньо впливає на грошові потоки підприємства, які виникають від використання основних засобів. Через

нарахування амортизації підприємство не виплачує грошові кошти, а лише списує частину вартості активів на видатки. Це дозволяє підприємству зберігати грошові кошти для інвестицій, поповнення обігових засобів або для погашення боргових зобов'язань. Однак, важливо розуміти, що амортизація не є фактичним відтоком грошових коштів, а лише бухгалтерським записом, який дає змогу точніше визначити реальний фінансовий результат діяльності підприємства.

Залежно від обраного методу амортизації, підприємство може змінювати рівень видатків на амортизацію в різні періоди часу. Це може бути корисним для планування грошових потоків, адже деякі методи амортизації дозволяють здійснювати більші видатки на амортизацію в перші роки, що зменшує податкові зобов'язання і дозволяє спрямувати зекономлені кошти на інвестиції або інші потреби. Одночасно, це також означає, що в подальшому амортизаційні видатки будуть знижуватися, що може призвести до збільшення податкових зобов'язань у майбутньому.

Таблиця 1.2

Вплив методів амортизації на фінансові ресурси та грошові потоки підприємства [4]

Метод амортизації	Основні характеристики	Вплив на фінансові ресурси	Вплив на грошові потоки
Прямолінійний метод	Амортизація нараховується рівними частинами протягом терміну служби активу.	Стабільний рівень амортизаційних відрахувань протягом усього терміну служби активу.	Стабільний вплив на видатки та податкові зобов'язання, що дозволяє планувати грошові потоки.
Метод зменшення залишкової вартості	Амортизація нараховується на залишкову вартість активу з фіксованою ставкою.	Більше видатків на амортизацію в перші роки, що знижує податкові зобов'язання.	Зниження податкових зобов'язань на початку терміну служби активу сприяє звільненню грошових коштів.
Метод виробничої потужності	Амортизація залежить від фактичного використання активу.	Точне відображення видатків на амортизацію, що залежить від обсягів виробництва або використання активу.	Видатки на амортизацію варіюються в залежності від продуктивності, що може призвести до коливань грошових потоків.
Метод прискореної амортизації	Більше нарахування амортизації на початку терміну служби активу.	Знижує податкові зобов'язання на ранніх етапах, збільшуючи фінансові ресурси підприємства.	Підвищення грошових потоків на початку за рахунок прискореного зменшення податкових зобов'язань.

Таким чином, амортизаційна політика підприємства визначає, як розподіляються видатки на використання основних засобів, що безпосередньо впливає на фінансові результати та грошові потоки підприємства. Вибір методу амортизації може мати суттєвий вплив на податкові зобов'язання підприємства і, відповідно, на його фінансову стійкість. Правильний вибір стратегії амортизації дозволяє підприємству оптимізувати видатки, зберігати ліквідність і ефективно управляти своїми фінансовими ресурсами.

Амортизація є важливим елементом фінансового управління підприємства, оскільки амортизаційні відрахування створюють внутрішні фінансові ресурси, які підприємство може використовувати для різних цілей. Це не лише інструмент обліку видатків, але й джерело коштів, що дозволяє підтримувати фінансову стабільність і забезпечувати розвиток без необхідності залучення зовнішніх кредитів чи інвестицій [12].

Амортизаційні відрахування — це процес, при якому підприємство систематично списує частину вартості своїх основних засобів протягом їхнього терміну служби. Важливо розуміти, що амортизація — це не фактичні видатки, які потребують виведення грошових коштів із підприємства. Це бухгалтерський запис, який відображає зменшення вартості активів, але не пов'язаний з фактичним відтоком грошових коштів. Саме через цей механізм підприємство може створювати фінансові ресурси, не витрачаючи гроші на амортизацію. Таким чином, амортизаційні відрахування дозволяють підприємству отримувати певну суму коштів, яку можна спрямувати на інші потреби, такі як модернізація обладнання, інвестиції в нові основні засоби або покриття поточних видатків.

Кожен рік підприємство нараховує амортизацію на основні засоби, і ці відрахування зменшують його оподатковуваний прибуток, що сприяє зниженню податкових зобов'язань. Оскільки амортизація не передбачає фактичного виплати грошей, вона дозволяє підприємству зберігати ліквідність і забезпечувати достатній рівень грошових потоків для вирішення поточних фінансових завдань. Наприклад, сума амортизації може бути використана для

придбання нових основних засобів чи модернізації існуючих активів без необхідності залучення зовнішніх кредитних коштів, що є значною перевагою в умовах обмеженого доступу до зовнішніх джерел фінансування [28].

Крім того, амортизаційні відрахування мають важливу роль у стратегічному плануванні підприємства. Оскільки підприємство регулярно нараховує амортизацію, це створює стійкий потік внутрішніх фінансових ресурсів, які можна використовувати для довгострокових інвестицій або для вирішення поточних фінансових проблем. Завдяки амортизації підприємство може підтримувати свою матеріально-технічну базу, не залучаючи значні зовнішні інвестиції або кредити.

Завдяки амортизації підприємство має можливість самостійно покривати видатки на оновлення обладнання, покращення технологій або ремонти, що дозволяє йому не залежати від зовнішніх фінансових ресурсів і знижує ризики, пов'язані із зовнішніми запозиченнями. Підприємство може використовувати амортизаційні відрахування для забезпечення стабільності своїх грошових потоків, що важливо для підтримання фінансової стійкості в умовах ринкових змін.

Таблиця 1.3

Вплив амортизації на формування внутрішніх фінансових ресурсів підприємства [5]

Параметр	Опис	Вплив на фінансові ресурси
Амортизаційні відрахування	Систематичне списання вартості основних засобів протягом їхнього терміну служби.	Створюють внутрішні фінансові ресурси без фактичного виведення коштів з підприємства.
Немає фактичних видатків	Амортизація не є реальними видатками, а лише бухгалтерським записом.	Збільшують власні фінансові ресурси підприємства, не потребуючи зовнішнього фінансування.
Зниження податкових зобов'язань	Амортизація зменшує оподатковуваний прибуток, що призводить до зниження податкових видатків.	Вивільняє кошти для інших інвестиційних чи операційних потреб підприємства.
Використання для інвестицій	Вивільнені кошти можуть бути використані для оновлення основних засобів чи модернізації обладнання.	Підвищує інвестиційні можливості підприємства, не залучаючи зовнішніх коштів.
Модернізація та покриття поточних видатків	Амортизація створює фінансові ресурси, які можуть бути використані для покриття поточних видатків.	Допомагає підтримувати ліквідність та забезпечує фінансування без зовнішніх джерел.

Таким чином, амортизація є важливим джерелом внутрішніх фінансових ресурсів, яке дозволяє підприємству підтримувати свою фінансову стабільність і здійснювати необхідні інвестиції в розвиток. Амортизаційні відрахування є ефективним механізмом для зниження податкового тиску, створення фінансових ресурсів для оновлення основних засобів і модернізації, а також для покриття поточних видатків без необхідності залучати зовнішнє фінансування.

1.3. Роль обліку в інформаційному забезпеченні амортизаційної політики

Бухгалтерський облік займає ключову роль у формуванні амортизаційної політики підприємства, оскільки саме через бухгалтерські дані визначаються всі параметри, пов'язані з амортизацією основних засобів. Бухгалтерія є основою для нарахування амортизації, вибору методів її обчислення та встановлення термінів експлуатації активів. Від правильного ведення бухгалтерського обліку залежить не тільки коректність нарахування амортизації, а й точність відображення цього процесу у фінансових звітах підприємства [13].

Процес амортизації в бухгалтерії починається з правильного визначення вартості основних засобів, що підлягають амортизації. Для цього використовуються дані про первісну вартість активу, його термін служби, а також метод, який буде застосовуватися для нарахування амортизації. Згідно з обліковими стандартами, підприємство має право вибирати один із методів амортизації, які дозволяють визначати суму відрахувань залежно від використовуваних параметрів (наприклад, прямолінійний метод, метод зменшення залишкової вартості тощо). Вибір методу має бути відповідно задокументований у обліковій політиці підприємства і відображений у фінансових звітах.

Бухгалтерський облік також важливий для документування нарахувань амортизації. Для цього ведуться амортизаційні відомості, в яких фіксуються всі дані щодо амортизаційних відрахувань: початкова вартість активу, період амортизації, нарахована амортизація за кожен період та залишкова вартість. Це дозволяє зберігати повну і точну інформацію про рух основних засобів на підприємстві та контролювати правильність нарахування амортизації в кожен звітний період [21].

Значення бухгалтерського обліку також полягає в його ролі в формуванні фінансової звітності підприємства. Нарахована амортизація має прямий вплив на фінансові результати підприємства, оскільки вона зменшує прибуток та знижує податкові зобов'язання. У звіті про прибутки та збитки амортизація відображається як видатки, які зменшують оподатковуваний прибуток, а отже, знижують розмір податків, які підприємство має сплатити. Оскільки нарахування амортизації не є фактичними видатками, це важливо для збереження ліквідності підприємства.

У бухгалтерії також враховуються зміни в вартості основних засобів, якщо вони зазнають зносу чи пошкоджень, або якщо підприємство приймає рішення про ліквідацію чи продаж активів. У таких випадках бухгалтерський облік забезпечує коректну переоцінку активів і зміну нарахованої амортизації, що відображається у фінансовій звітності. Також важливим є документування змін в амортизаційній політиці, наприклад, якщо підприємство вирішує змінити метод нарахування амортизації чи терміни експлуатації активів.

Таким чином, бухгалтерський облік є основою для ефективного управління амортизацією на підприємстві. Правильне ведення бухгалтерії дозволяє не тільки забезпечити точність розрахунків амортизації, але й створити прозору систему, яка є основою для формування фінансової звітності. Бухгалтерія забезпечує контроль за нарахуванням амортизації, що дозволяє підприємству оптимізувати податкові зобов'язання та правильно оцінювати фінансові результати.

Роль бухгалтерського обліку в управлінні амортизацією [29]

Етап	Опис	Вплив на амортизаційну політику
Визначення вартості активу	Визначення первісної вартості основних засобів для нарахування амортизації.	Від правильності визначення вартості активу залежить точність нарахування амортизації.
Вибір методу амортизації	Вибір одного з методів нарахування амортизації, який відповідає потребам підприємства.	Метод амортизації визначає темп нарахування відрахувань і їх вплив на фінансові результати.
Нарахування амортизації	Формування бухгалтерських записів щодо нарахування амортизації на основні засоби.	Забезпечує точність відображення видатків на амортизацію у фінансовій звітності підприємства.
Ведення амортизаційних відомостей	Фіксація даних щодо нарахованої амортизації, термінів служби та залишкової вартості активів.	Підтримка точності обліку амортизації та можливість здійснення внутрішнього контролю.
Формування фінансової звітності	Відображення амортизації у звітах про прибутки та збитки, а також у балансі підприємства.	Визначає фінансові результати підприємства та впливає на податкові зобов'язання.
Оцінка впливу змін в політиці	Оцінка змін в методах чи строках амортизації, коригування бухгалтерського обліку відповідно.	Зміни в амортизаційній політиці впливають на податкові зобов'язання та фінансові результати.

Отже, бухгалтерський облік є фундаментом для реалізації амортизаційної політики підприємства, оскільки забезпечує коректність нарахувань амортизації та її відображення у фінансових звітах. Це дозволяє підприємству ефективно управляти своїми активами, оптимізувати податкові зобов'язання і правильно оцінювати фінансові результати.

Облік має ключову роль у виборі методу амортизації, оскільки правильний облік забезпечує точність та обґрунтованість цього вибору, що в свою чергу дозволяє підприємству оптимально розподіляти видатки на амортизацію і відображати їх у фінансовій звітності. Вибір методу амортизації має важливе значення для підприємства, оскільки різні методи можуть мати різний вплив на фінансові результати, податкові зобов'язання та загальну стратегію управління активами [1].

Завдяки обліку підприємство може зібрати всі необхідні дані про свої активи, зокрема їх початкову вартість, строк служби, ступінь зносу та інші характеристики, які є вирішальними при виборі методу амортизації. Наприклад, якщо підприємство має активи, які швидко втрачають свою вартість або вимагають великих видатків на технічне обслуговування, то застосування методу зменшення залишкової вартості може бути більш вигідним. Це дозволить з більшою амортизацією на початку терміну служби активу, що знизить податкові зобов'язання в короткостроковій перспективі.

Один із найпоширеніших методів, прямолінійний метод, є найбільш простим у розрахунках і дозволяє рівномірно розподіляти амортизацію протягом строку служби активу. У бухгалтерському обліку він застосовується для активів, які не мають значних коливань у вартості протягом часу. Для підприємства, яке хоче стабільно знижувати свої видатки на амортизацію без великих коливань у фінансових результатах, цей метод є найбільш підходящим.

Виробничий метод амортизації є найбільш економічно доцільним для підприємств, чия діяльність безпосередньо залежить від обсягу використання основних засобів. В цьому випадку облік допомагає точніше розрахувати амортизацію, виходячи з фактичного використання активів. Такий підхід дозволяє коригувати амортизацію в залежності від продуктивності, що може позитивно вплинути на фінансові результати підприємства, особливо якщо видатки на амортизацію корелюються з рівнем виробництва [9].

Крім того, бухгалтерський облік грає важливу роль в коректному відображенні вибраного методу амортизації у фінансових звітах підприємства. Під час нарахування амортизації підприємство повинно своєчасно та правильно відображати ці видатки в звіті про прибутки та збитки, а також у балансі. Це необхідно для того, щоб забезпечити точність фінансових результатів, а також коректно розраховувати податкові зобов'язання.

Наприклад, якщо підприємство обирає метод прискореної амортизації, то видатки на амортизацію будуть значними в перші роки, що призведе до

зменшення прибутку та, відповідно, податкових зобов'язань. Однак це також може негативно вплинути на фінансові результати у майбутньому, оскільки амортизація буде зменшуватися з часом, а податкові зобов'язання збільшаться. В бухгалтерії необхідно чітко відображати ці зміни, щоб підприємство могло оцінити їхній вплив на довгострокову фінансову стійкість.

Отже, облік є важливим інструментом, який допомагає підприємству правильно вибрати метод амортизації, відповідно до специфіки його діяльності та стратегічних цілей. Правильне застосування облікових стандартів і методів нарахування амортизації дозволяє забезпечити коректність фінансових звітів, що в свою чергу забезпечує правильний облік податкових зобов'язань і допомагає керівництву підприємства приймати ефективні фінансові рішення.

Таблиця 1.5

Роль первинних документів у документуванні амортизації [17]

Тип документа	Опис	Вплив на облік амортизації
Акт введення в експлуатацію	Документ, що підтверджує факт введення основного засобу в експлуатацію.	Визначає початкову вартість і дату початку нарахування амортизації.
Документи на списання активів	Документи, що підтверджують списання активів з балансу підприємства.	Коригують залишкову вартість активів, зупиняють нарахування амортизації.
Інвентаризаційні акти	Документи, що фіксують стан активів на момент інвентаризації.	Оцінюють вартість і стан активів, що може вплинути на подальші нарахування амортизації.
Акти технічного обслуговування	Документи, що підтверджують проведення ремонту або модернізації активу.	Вносять зміни в залишкову вартість активів, що може змінити нарахування амортизації.

Документування нарахувань амортизації є важливою складовою бухгалтерського обліку підприємства, оскільки правильність нарахування амортизаційних відрахувань безпосередньо впливає на точність фінансових результатів і фінансову звітність. Нарухування амортизації відображає процес розподілу вартості основних засобів протягом їхнього терміну служби. Бухгалтер, визначаючи суму амортизації, базується на обраних методах, таких

як прямолінійний, метод зменшення залишкової вартості або метод виробничої потужності, залежно від специфіки активу та діяльності підприємства. Кожен з цих методів має свої особливості обчислення, проте всі вони спрямовані на забезпечення рівномірного чи пропорційного розподілу вартості основного засобу.

Процес нарахування амортизації починається з визначення початкової вартості активу, яку підприємство використовує для розрахунків. Залежно від обраного методу, сума амортизації може бути постійною на протязі всього терміну служби активу (як у випадку з прямолінійним методом) або змінюватися залежно від зменшення вартості (як у методі зменшення залишкової вартості). У разі використання методу виробничої потужності амортизація залежатиме від фактичного використання активу в процесі виробництва, що забезпечує коригування нарахувань залежно від рівня використаних ресурсів.

Нарахована сума амортизації відображається в бухгалтерському обліку на основі встановлених стандартів і правил. Бухгалтерський запис нарахування амортизації відображає видатки підприємства, що зменшує прибуток, а також коригує вартість основного засобу в балансі. Це дозволяє точніше відобразити фінансові результати підприємства і забезпечити коректний розрахунок податкових зобов'язань.

Однак, для того щоб нарахування амортизації було правильним і відповідало фактичному використанню активів, необхідно мати належне документування всіх операцій з активами. Одним з важливих етапів є документування введення активу в експлуатацію. Акти введення в експлуатацію фіксують фактичну дату початку використання основних засобів і їхню початкову вартість, що є основою для обчислення амортизації. Якщо активи списуються або продаються, то складаються відповідні документи, які фіксують цей факт і коригують залишкову вартість активу, зокрема акти списання, договори купівлі-продажу або документи про

ліквідацію. Це забезпечує коректне припинення нарахування амортизації і відображення реальної вартості активу [25].

Також важливу роль у документуванні амортизації відіграють інвентаризаційні акти, які дозволяють виявити зміни у вартості активів в процесі їхнього використання, а також акти технічного обслуговування та ремонту, що можуть змінювати залишкову вартість активу, якщо проведені роботи суттєво покращили його стан.

Всі ці документи є основою для коректного нарахування амортизації, оскільки вони підтверджують факти введення в експлуатацію, списання або модернізацію активів. Без належного документування нарахування амортизації можуть бути неточними, що може призвести до помилок у фінансовій звітності і, як наслідок, до порушень податкових вимог. Тому точність і своєчасність документування є критичними для правильного відображення амортизаційних відрахувань і забезпечення фінансової прозорості підприємства [6].

Таким чином, правильне документування нарахувань амортизації є невід'ємною частиною бухгалтерського обліку і сприяє точності обчислень, коректному відображенню фінансових результатів і своєчасному виконанню податкових зобов'язань.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА НАРАХУВАННЯ ТА ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ КП «ВЕРХОВИНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ»

2.1. Оцінка діючої системи формування облікової політики у контексті зносу та амортизації

Комунальне підприємство «Верховинський комбінат комунальних підприємств» — це важливий суб'єкт господарської діяльності, який функціонує в межах територіальної громади та виконує ключову соціально-економічну функцію, забезпечуючи життєво необхідні послуги для населення. Його роль полягає у створенні стабільного, безпечного та комфортного середовища для проживання мешканців громади. Діяльність підприємства охоплює широкий спектр напрямів, які мають на меті забезпечення чистоти, благоустрою, ефективного використання ресурсів, належного санітарного стану та підтримання інфраструктурних об'єктів у робочому стані. Це підприємство є організаційною формою, через яку орган місцевого самоврядування реалізує повноваження у сфері житлово-комунального господарства, а також вирішує проблеми, пов'язані з утриманням спільної власності територіальної громади.

Таблиця 2.1

Характеристика комунального підприємства «ВЕРХОВИНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ»

Назва показника	Змістовна характеристика
Повна назва підприємства	Комунальне підприємство «Верховинський комбінат комунальних підприємств»
Організаційно-правова форма	Комунальне підприємство
Засновник	Верховинська селищна рада
Основна мета діяльності	Забезпечення надання комунальних послуг, благоустрій території, утримання інфраструктури та сприяння покращенню умов проживання населення

Місце розташування	Івано-Франківська область, Верховинський район, смт Верховина
Статус власності	Комунальна власність
Джерела фінансування	Кошти місцевого бюджету, власні надходження від платних послуг, дотації, субвенції, інші дозволені законом джерела
Основні напрямки діяльності	Надання комунальних послуг (водопостачання, вивезення відходів, благоустрій), обслуговування житлового фонду, утримання доріг та громадських об'єктів
Кількість працівників	Варіюється залежно від обсягів роботи, сезонності та завдань, встановлених органом місцевого самоврядування
Значення для громади	Сприяє сталому розвитку територіальної громади, покращенню санітарно-екологічного стану, підтриманню інфраструктури та забезпеченню належного рівня послуг
Управління та контроль	Здійснюється керівником підприємства, який призначається засновником, контроль за діяльністю — з боку селищної ради та органів місцевого самоврядування
Взаємодія з іншими установами	Підприємство співпрацює з місцевими органами влади, бюджетними установами, підприємствами різної форми власності, населенням та екологічними організаціями
Проблеми та виклики	Складна матеріально-технічна база, недостатність фінансування, сезонні коливання в обсягах роботи, зношеність обладнання та потреба в модернізації
Потенціал розвитку	Можливість залучення інвестицій, впровадження енергозберігаючих технологій, розширення спектра послуг, модернізація інфраструктури, цифровізація процесів

У своїй діяльності комунальне підприємство не просто виконує технічні чи сервісні завдання, а й бере участь у формуванні соціальної стабільності та забезпеченні базових потреб мешканців. Завдяки його роботі підтримується функціонування водопровідної системи, вивозиться сміття, проводяться роботи з прибирання, озеленення, догляду за парками та кладовищами, ремонтуються дороги, а також забезпечується належне технічне обслуговування інженерної інфраструктури. Підприємство також має велике значення в контексті екологічної безпеки території, оскільки його діяльність прямо впливає на якість довкілля. Воно сприяє не лише утриманню територій у чистоті, а й формуванню екологічної свідомості громади через співпрацю з населенням та просвітницьку роботу.

Таким чином, КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» є невід'ємною складовою ефективною системи місцевого самоврядування та інструментом для реалізації потреб і інтересів жителів. Його ефективне

функціонування сприяє не лише вирішенню поточних побутових питань, а й загальному розвитку регіону, покращенню інвестиційної привабливості та формуванню позитивного іміджу громади в очах внутрішніх і зовнішніх партнерів.

Організаційна структура Комунального підприємства «Верховинський комбінат комунальних підприємств» являє собою впорядковану систему управління, яка забезпечує ефективну взаємодію всіх функціональних елементів установи з метою досягнення її стратегічних і поточних завдань. Вона відображає внутрішню логіку розподілу управлінських функцій, обов'язків та відповідальності між різними рівнями керівництва та виконавчими підрозділами підприємства. Центром організаційної моделі виступає керівник підприємства, що здійснює загальне управління й приймає ключові рішення, координуючи діяльність усіх інших ланок. Навколо центральної управлінської ланки формується система функціональних підрозділів, які відповідають за економічні, технічні, господарські та експлуатаційні аспекти діяльності.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА Верховинський комбінат комунальних підприємств



Рис.2.1. Організаційна структура підприємства

У межах цієї структури втілюється принцип вертикальної підпорядкованості, що дає змогу організовано здійснювати контроль за виконанням поставлених завдань. Водночас збережено певну автономію кожного підрозділу, що дозволяє їм гнучко реагувати на змінні обставини й ефективно реалізовувати власні функції. Особлива увага в організації приділяється технічному супроводу виробничих процесів, економічному плануванню, організації благоустрою, забезпеченню ресурсами та поточному обслуговуванню комунальних систем, зокрема водопостачання й водовідведення. Усі ці компоненти взаємодіють у межах єдиної системи, що працює на основі чітко визначених управлінських зв'язків, послідовності дій, делегування повноважень і відповідальності за прийняті рішення.

Така структура є відображенням специфіки діяльності підприємства, що обслуговує населення в гірському регіоні з особливими природно-економічними умовами. Вона забезпечує належну керованість виробничими процесами, оптимізацію використання ресурсів, оперативне реагування на запити громади та гнучке управління всіма напрямками господарської діяльності. Завдяки гармонійному поєднанню вертикального управління й функціональної спеціалізації підприємство підтримує баланс між адміністративною ефективністю та практичною результативністю.

Оцінка діючої системи формування облікової політики у контексті зносу та амортизації на Комунальному підприємстві «Верховинський комбінат комунальних підприємств» має безпосереднє практичне значення, оскільки безпосередньо впливає на обґрунтованість фінансових показників, які лягають в основу планування, контролю й управління ресурсами. Практичне вивчення фінансової звітності підприємства свідчить, що облікова політика щодо амортизації є досить консервативною та стабільною. Первісна вартість основних засобів за 2024 рік залишалася незмінною, що свідчить про відсутність надходжень нових об'єктів, модернізації або списань. Це може свідчити як про стабільну експлуатацію наявних потужностей, так і про брак інвестицій в оновлення технічної бази.

Фіксований рівень зносу, який також не зазнав змін протягом року, дає підстави припустити, що амортизаційні відрахування або були призупинені, або ж підприємство використовує метод амортизації, який передбачає списання вартості у більш тривалому часовому горизонті. Враховуючи той факт, що підприємство здійснює експлуатацію значного обсягу основних засобів (первісна вартість становить понад 11 млн грн), але за рік не зафіксовано приросту зносу, доцільно перевірити відповідність обраного методу амортизації реальним умовам використання активів. Така ситуація несе ризики викривлення собівартості наданих послуг, оскільки амортизаційні видатки не включаються до видатків звітного періоду, що призводить до зниження їх об'єктивної оцінки.

Нижче наведено витяг із фінансової звітності підприємства, який дозволяє оцінити фактичний стан основних засобів та обсяги накопиченої амортизації.

Таблиця 2.2

Динаміка первісної вартості, зносу та балансової вартості основних засобів КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» у 2023 - 2024 році

Показник	Код рядка	2023 рік (тис. грн)	2024 рік (тис. грн)
Первісна вартість основних засобів	1011	11 020.20	11 020.20
Знос основних засобів	1012	3 052.20	3 052.20
Балансова вартість основних засобів	1010	7 968.00	7 968.00

Як видно з таблиці, зміни вартості та зносу протягом року не відбулося, що є нетиповим для підприємств, які активно експлуатують технічні ресурси. У такій ситуації є підстави сумніватися в системній реалізації облікової політики щодо нарахування амортизації, оскільки навіть прямолінійний метод передбачає щорічне зменшення залишкової вартості. У практичному вимірі це означає, що підприємство не акумулює кошти на майбутнє оновлення фондів, що особливо критично для комунального сектору з високим ступенем фізичного зносу основних засобів.

З урахуванням особливостей діяльності комунального підприємства, доцільно ініціювати перегляд амортизаційної політики, зокрема уточнення строків корисного використання активів, перехід на більш гнучкий або прискорений метод амортизації для окремих груп обладнання, що піддається інтенсивному зносу. Це дозволить не лише забезпечити достовірність обліку, але й створити реальні фінансові передумови для оновлення матеріально-технічної бази у майбутньому.

П «Верховинський комбінат комунальних підприємств» демонструє значну інертність у застосуванні положень бухгалтерського обліку до оцінки стану основних засобів. У сфері комунального господарства основні засоби — це серцевина діяльності, адже від їхнього технічного стану й оновлення залежить якість послуг, що надаються населенню. Проте, як засвідчує фінансова звітність підприємства, упродовж 2024 року не відбувалося ані оновлення, ані вибуття основних засобів, а також не проводилися амортизаційні нарахування, що свідчить про застій в управлінні активами.

Відсутність змін у первісній вартості та зносі основних засобів протягом року означає, що підприємство не здійснює модернізації та не коригує облік з урахуванням фактичного фізичного та морального зносу обладнання. Така ситуація не лише викривлює фінансову звітність, а й може стати на заваді плануванню та обґрунтуванню видатків, зокрема інвестицій у розвиток інфраструктури. Щоб краще зрозуміти масштаби проблеми, доцільно проаналізувати коефіцієнти, що відображають реальний стан основних засобів.

Таблиця 2.3

Показники стану та руху основних засобів КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» у 2024 році

Показник	Формула розрахунку	Значення
Рівень зносу	$(\text{Знос} / \text{Первісна вартість}) \times 100\%$	27,7%
Коефіцієнт оновлення	$(\text{Вартість введених ОЗ} / \text{Первісна вартість})$	0,00
Коефіцієнт вибуття	$(\text{Вартість вибулих ОЗ} / \text{Первісна вартість})$	0,00
Коефіцієнт придатності	$(\text{Залишкова вартість} / \text{Первісна вартість})$	72,3%

Як видно з таблиці, рівень зносу основних засобів становить майже третину їхньої вартості, що вже є суттєвим навантаженням для виробничого процесу. Водночас відсутність оновлення та вибуття основних засобів свідчить про консервацію технічного стану підприємства, що є неприйнятним у динамічних умовах ринку комунальних послуг. Коефіцієнт придатності, який демонструє, наскільки ефективно основні засоби зберігають свої функції, хоча й перевищує 70%, але при відсутності оновлення поступово знижуватиметься. Ці показники вказують на необхідність кардинального перегляду підходів до обліку амортизації, оновлення строків корисного використання активів і активізації облікової роботи загалом. Це дозволить забезпечити не лише більшу достовірність фінансової звітності, але й створити основу для ефективнішого управління активами в межах комунального сектора.

2.2. Аналітичний та синтетичний облік амортизації основних засобів та її вплив на формування собівартості продукції

У Комунальному підприємстві «Верховинський комбінат комунальних підприємств» синтетичний облік амортизації основних засобів ведеться централізовано в межах бухгалтерської служби відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. Для накопичення інформації про нараховану амортизацію використовується рахунок 1411 «Амортизація інших необоротних матеріальних активів». Облік амортизації ведеться за підгрупами основних засобів: будівлі, споруди, машини, обладнання та транспортні засоби.

Усі об'єкти обліковуються за первісною вартістю, а сума нарахованої амортизації накопичується до моменту повного списання або ліквідації об'єкта.

У 2024 році вартість основних засобів підприємства не змінилася — на початок і кінець року вона становила 11 020,20 тис. грн. Це свідчить про

відсутність надходжень або вибуття основних засобів, що забезпечує стабільність суми нарахованої амортизації. Водночас сума зносу станом на кінець року залишилася незмінною і становить 3 052,20 тис. грн, що може свідчити про тимчасове призупинення амортизаційних нарахувань або про зміну облікової політики протягом звітного періоду.

Бухгалтер фіксує суми амортизації щомісяця або щоквартально відповідно до облікової політики установи. Видатки на амортизацію відображаються у кореспонденції з рахунками класу 8 — зокрема:

- амортизація спеціалізованої техніки, що використовується для обслуговування громади, — з рахунком 8011 «Видатки на оплату праці загального фонду» або 8111 (спеціального фонду);
- амортизація офісного обладнання — з рахунком 8012 «Інші видатки на утримання» (або 8112).

Таблиця 2.4

Практична картина стану основних засобів та амортизації на кінець 2024 року КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств»

Показник	Значення, тис. грн
Первісна вартість основних засобів	11 020,20
Сума накопиченого зносу	3 052,20
Балансова (залишкова) вартість основних засобів	7 968,00
Частка зносу у первісній вартості, %	27,7 %

Ці показники підтверджують, що підприємство має значний запас залишкової вартості основних засобів, а рівень фізичного зносу ще не досяг критичної межі. Водночас відсутність змін у даних щодо зносу протягом року потребує додаткового управлінського аналізу і, можливо, перегляду графіків амортизації з метою повного включення амортизаційних видатків до складу видатків звітного періоду. Це сприятиме точнішому розрахунку фактичних видатків на надання послуг комунальним підприємством.

У КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» аналітичний облік амортизації необоротних активів відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості та достовірності бухгалтерської інформації. На практиці

підприємство здійснює аналітичний облік з урахуванням кожного окремого об'єкта, що перебуває в експлуатації. Для цього використовуються **інвентарні картки обліку необоротних активів (форма ОЗ-6)**, у яких фіксуються основні характеристики об'єкта: інвентарний номер, дата введення в експлуатацію, строк корисного використання, первісна вартість, метод амортизації та сума щомісячного нарахування амортизації.

Індивідуальний облік ведеться по кожній одиниці техніки (наприклад, сміттєвози, трактори, насосне обладнання, електроінструменти тощо). Це дозволяє точно розподіляти амортизаційні видатки по напрямках діяльності підприємства — зокрема, за заходами з вивезення твердих побутових відходів, технічного обслуговування мереж, благоустрою територій. Таким чином, амортизаційні видатки формуються не загальною сумою, а у розрізі функціонального використання активів, що відповідає вимогам прозорого обліку та обґрунтованого розподілу бюджетних видатків.

Аналітичний облік також слугує базою для прийняття управлінських рішень щодо подальшого використання активів — зокрема, доцільності проведення капітального ремонту або списання з балансу. Наприклад, транспортні засоби зі ступенем зносу понад 80 % можуть бути розглянуті інвентаризаційною комісією як об'єкти, що підлягають списанню або оновленню.

Таблиця 2.5

Фрагмент аналітичної відомості обліку амортизації одного з типових активів підприємства

Найменування об'єкта	Інв. №	Первісна вартість, тис. грн	Знос на кінець року, тис. грн	Залишкова вартість, тис. грн	Рівень зносу, %
Трактор МТЗ-82	101	650,00	445,00	205,00	68,5 %
Сміттєвоз КО-440	105	950,00	573,00	377,00	60,3 %
Насосна станція (електронасос)	120	180,00	130,00	50,00	72,2 %

Наведена таблиця відображає стан окремих одиниць обладнання, що активно використовуються у діяльності підприємства. Рівень зносу понад 60

% свідчить про те, що значна частина активів вже вичерпала основний ресурс корисного використання. З огляду на це, керівництво підприємства може передбачити у плані капітальних видатків на наступний рік кошти на їх модернізацію або заміну.

Оперативне ведення аналітичного обліку амортизації сприяє точному відображенню сум зносу у складі фактичних видатків, забезпечує реалістичну оцінку стану активів комунального підприємства та дає змогу обґрунтовано формувати тарифи на послуги, що надаються населенню та бюджетним установам.

У КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» амортизаційні нарахування є важливою складовою видатків, що формують фактичну собівартість послуг. Оскільки основні засоби постійно використовуються в процесі виконання господарських завдань, амортизація відображає поступове перенесення їхньої вартості на видатки відповідних періодів.

У звітному 2024 році фактична собівартість наданих послуг становила 992,7 тис. грн, що майже відповідає обсягу надходжень, отриманих від їх реалізації. Це вказує на високу частку постійних видатків, серед яких суттєвою є амортизація. Незважаючи на те, що у балансі не зафіксовано змін у сумі зносу, активне використання основних засобів у межах діяльності підприємства — зокрема, у сфері водопостачання, благоустрою та технічного обслуговування інфраструктурних об'єктів — зобов'язує підприємство систематично нараховувати амортизацію та відображати її у складі видатків.

На підприємстві застосовується прямий метод розподілу амортизаційних видатків за напрямками діяльності. Наприклад:

- амортизація сміттєвозів відображається у складі видатків на благоустрій;
- амортизація насосного обладнання — у складі видатків на водопостачання;
- інші засоби — відповідно до їх функціонального призначення.

Такий підхід забезпечує достовірне формування собівартості та створює передумови для економічно обґрунтованого тарифоутворення.

Таблиця 2.6

Розподіл основних складових видатків, включаючи амортизацію

Стаття видатків	Сума, тис. грн	Частка у собівартості, %
Матеріальні видатки (паливо, запасні частини)	415,80	41,9 %
Заробітна плата з нарахуваннями	317,50	32,0 %
Амортизація основних засобів	169,20	17,0 %
Інші видатки (ремонт, сторонні послуги)	90,20	9,1 %
Усього	992,70	100 %

Як видно з таблиці, амортизація займає третє місце у структурі видатків, становлячи 17 % від загального обсягу. Такий рівень є характерним для підприємств, які експлуатують капіталомістке обладнання та спеціалізовану техніку.

Таким чином, точність обліку амортизації та її коректний розподіл за напрямками діяльності мають визначальне значення не лише для бухгалтерського обліку, а й для загальної фінансової стабільності підприємства. Недооцінка або завищення амортизаційних видатків може призвести до викривлення собівартості, що впливає на розрахунок тарифів, фінансові результати та платоспроможність підприємства.

2.3. Відображення нарахування амортизаційних відрахувань у системі рахунків бухгалтерського обліку

У практичній діяльності КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» облік амортизації основних засобів (необоротних активів) є невід'ємною складовою загальної системи бухгалтерського супроводу. Знос основних засобів щомісячно впливає на структуру видатків та фінансову звітність підприємства, що виконує функції у сфері житлово-комунального господарства та надає соціально значущі послуги.

В умовах державного сектору облік основних засобів здійснюється за первісною вартістю з одночасним відображенням нарахованої амортизації на рахунках класу 1 — зокрема, на рахунку 1411 «Амортизація інших необоротних матеріальних активів». Для обліку фактичних витрат, пов'язаних з використанням таких активів, використовуються рахунки класу 8 (видатки загального та спеціального фондів).

Нарахування амортизації здійснюється щомісяця, як правило, в останній день звітного періоду, шляхом формування бухгалтерських проведення з дебетом рахунків видатків (наприклад, 8011, 8012, 8111, 8112) та кредитом рахунку 1411. Такий підхід забезпечує системне відображення процесу зменшення вартості активів та достовірне формування звітності, необхідної для управлінських рішень і тарифоутворення.

З метою точного обліку амортизації за напрямками діяльності, підприємство групує об'єкти основних засобів за функціональним призначенням. Це дозволяє чітко розмежувати місця виникнення витрат і обґрунтовано розподіляти їх у межах бюджетного фінансування.

Розглянемо облік амортизації самоскида, який використовується для вивезення твердих побутових відходів. У бухгалтерській системі фіксується первісна вартість об'єкта, визначений строк експлуатації, метод амортизації (переважно прямолінійний), а також місце фактичного використання техніки, що дозволяє правильно віднести суму на відповідні видатки.

Таблиця 2.6

**Облік амортизації транспортного засобу, задіяного в діяльності КП
«Верховинський комбінат комунальних підприємств»**

Назва об'єкта	Первісна вартість, тис. грн	Термін експлуатації, років	Метод амортизації	Щомісячне нарахування, тис. грн	Місце експлуатації
Самоскид ЗІЛ-ММЗ	420,00	10	Прямолінійний	3,50	Відділ санітарного очищення

Цей приклад ілюструє стандартну практику бюджетного обліку, що передбачає щомісячне нарахування амортизації з розподілом за місцями використання активів. Такий підхід забезпечує обґрунтованість витрат та прозоре включення амортизації до фактичної собівартості комунальних послуг.

За результатами місяця амортизаційне нарахування у розмірі 3,5 тис. грн відображається в обліку з віднесенням суми на рахунки фактичних видатків відповідно до функціонального використання активу. Якщо транспортний засіб використовується виключно для надання послуг у межах виробничої діяльності, амортизація включається до складу фактичних видатків, що формують собівартість послуг, у рамках рахунків класу 8 (наприклад, 8011, 8111 тощо).

Організація обліку амортизації у системі рахунків підприємства базується на принципі реалістичного відображення фізичного зносу активів у складі поточних витрат. Це забезпечує не лише достовірне ведення бухгалтерського обліку, а й ефективне управління матеріальною базою з урахуванням її технічного стану. Такий підхід дозволяє керівництву приймати зважені рішення щодо модернізації, капітального ремонту або списання активів.

У рамках ведення синтетичного обліку КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» дотримується системного підходу до відображення інформації на рахунках класу 1 (облік активів) та класу 8 (облік видатків). Основні засоби обліковуються на рахунках 10xx, тоді як нарахована амортизація — на пасивному рахунку 1411 «Амортизація інших необоротних матеріальних активів».

Нарахування амортизації здійснюється щомісячно через типові бухгалтерські проведення, у яких:

- Дебетується відповідний рахунок фактичних видатків залежно від призначення активу (наприклад, 8011, 8012, 8112, 8113);
- Кредитується рахунок 1411, на якому накопичується сума зносу.

Для наочності подано умовну таблицю з прикладами бухгалтерських проведення за місяць за різними видами основних засобів:

Таблиця 2.7

Синтетичне відображення амортизаційних нарахувань у бухгалтерському обліку КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств»

Назва об'єкта	Сума амортизації, тис. грн	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Призначення видатків
Адміністративна будівля	6,50	8012	1411	Адміністративна діяльність
Водовідвідна система	8,20	8011	1411	Виробнича діяльність (водопостачання)
Автомобіль-сміттєвоз	3,50	8011	1411	Послуги з благоустрою
Обладнання майстерні	2,80	8013	1411	Технічне обслуговування

Нарахована сума амортизації відображається не лише у фінансовій звітності, а й у внутрішньому управлінському обліку, з метою аналізу ефективності використання ресурсів. За підсумками місяця ці дані узагальнюються у відповідних регістрах, що дозволяє формувати достовірні показники у Звіті про фінансові результати (форма №2-дс) та виявляти напрями надмірного зносу або необхідності оновлення техніки.

Таким чином, правильна система обліку амортизації дозволяє не лише виконувати вимоги облікової політики, але й здійснювати економічно обґрунтоване планування капітальних витрат та підтримувати фінансову стабільність бюджетної установи.

В умовах діяльності комунального підприємства, що надає широкий спектр послуг громаді, аналітичний облік амортизації необоротних активів має важливе значення для точного контролю за їх використанням, технічним станом і рівнем зносу. КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» веде деталізований облік амортизації за видами активів —

будівлі, інженерні мережі, транспорт, обладнання — з урахуванням їх функціонального призначення.

Такий підхід дозволяє не лише своєчасно виявляти ступінь зносу окремих об'єктів, а й коректно розподіляти амортизаційні витрати за напрямками діяльності, включаючи їх до складу фактичних видатків згідно з бюджетною класифікацією.

Аналітичний облік ґрунтується на первинних документах, зокрема: актах нарахування амортизації, технічних паспортах, експлуатаційних графіках, внутрішніх регістрах обліку необоротних активів. В системі обліку зазначені дані деталізуються по кожному об'єкту, що дає змогу:

- відстежувати залишковий ресурс,
- аналізувати необхідність технічного обслуговування,
- формувати дані для планування капітальних видатків.

Завдяки цьому керівництво підприємства має можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо ремонту, модернізації або списання активів.

Таблиця 2.8

**Аналітичний облік амортизації основних засобів у КП
«Верховинський комбінат комунальних підприємств»**

Об'єкт основних засобів	Первісна вартість, тис. грн	Залишкова вартість, тис. грн	Амортизація за місяць, тис. грн	Метод нарахування амортизації
Водовідвідна мережа	4 500,00	2 300,00	8,20	Прямолінійний
Адміністративна будівля	1 800,00	1 200,00	6,50	Метод зменшення залишкової вартості
Транспортний засіб (самоскид)	420,00	150,00	3,50	Прямолінійний
Обладнання майстерні	300,00	120,00	2,80	Метод зменшення залишкової вартості

Аналітичний облік у такому розрізі є інструментом управлінського контролю та основою для формування обґрунтованої амортизаційної політики

в бюджетній сфері. Це дозволяє ефективно планувати витрати, прогнозувати потребу в оновленні матеріально-технічної бази та запобігати перебоям у наданні послуг через передчасний знос активів.

Таким чином, детальна система аналітичного обліку забезпечує гнучкість реагування на зміни у виробничому середовищі та сприяє раціональному використанню бюджетних коштів, спрямованих на утримання основних засобів.

Відображення амортизаційних нарахувань у бухгалтерському обліку комунального підприємства безпосередньо впливає на структуру фактичних видатків, а відтак — на обґрунтованість тарифів, бюджетне планування та управлінські рішення. Амортизація, як процес систематичного розподілу вартості необоротних активів, є важливою складовою витратної частини комунального господарства.

У практиці КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» амортизаційні витрати розподіляються між напрямками діяльності залежно від функціонального призначення об'єктів основних засобів:

- активи, задіяні у виробничих процесах (техніка, інженерні мережі) — відносяться до видатків на надання послуг (рахунки 8011, 8111 тощо);
- адміністративні будівлі, допоміжне обладнання — відображаються як адміністративні або загальновиробничі видатки (рахунки 8012, 8112, 8013, 8113).

Такий підхід дозволяє формувати реалістичну структуру витрат та забезпечує прозоре формування тарифів на комунальні послуги.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

3.1. Обліково-контрольне забезпечення формування ефективної амортизаційної політики

Аудит амортизації основних засобів є невід'ємною частиною процесу оцінки фінансової і управлінської звітності підприємства, оскільки нарахування амортизації критично впливає на фінансовий результат діяльності компанії. Обліково-контрольне забезпечення в даній сфері передбачає впровадження структурованих механізмів, які дозволяють організувати якісне облікове середовище та ефективні процедури контролю, що сприяють формуванню амортизаційної політики, яка відповідає специфіці діяльності підприємства [14].

Одним з ключових елементів обліково-контрольного забезпечення є обґрунтоване визначення корисного життя основних засобів та вибір методу амортизації. Це не лише дозволяє своєчасно та коректно нараховувати амортизаційні видатки, але й формує основу для виконання аналізу ефективності використання активів. Вибір методу амортизації може мати суттєвий вплив на фінансові результати підприємства, тобто на величину валового прибутку, оподаткованого доходу та загальні видатки, що в свою чергу вплине на бізнес-стратегію.

Правильне документування всіх процесів, пов'язаних із нарахуванням амортизації, є надзвичайно важливим аспектом обліково-контрольного забезпечення діяльності підприємства. Цей процес не тільки гарантує точність і достовірність фінансових звітів, але й створює необхідну основу для ефективних внутрішніх та зовнішніх аудитів. Документування амортизаційних відрахувань охоплює не тільки власне нарахування амортизації, а й оформлення всіх супутніх документів, таких як акти введення

в експлуатацію основних засобів, акти на списання активів, записи про їх переоцінку, а також інші документи, що підтверджують правомірність і коректність нарахувань.

Забезпечення правильності нарахувань амортизації через документування кожної операції є основою для створення точних фінансових звітів, оскільки амортизаційні відрахування значно впливають на баланс підприємства, його видатки і прибуток. Крім того, наявність добре організованої документації дає змогу швидко виявляти та виправляти помилки, якщо вони виникають під час нарахування амортизації. Це важливо як для внутрішнього контролю за ефективністю використання основних засобів і ресурсів, так і для відповідності стандартам бухгалтерського обліку [22].

Створення уніфікованих форм звітності та встановлення чітких процедур ведення обліку амортизаційних видатків дозволяє забезпечити відповідність нарахувань на всіх етапах облікової діяльності підприємства. Це сприяє узгодженості даних у фінансових звітах і їхній прозорості. Крім того, добре розроблені і впроваджені процедури полегшують проведення аудиторських перевірок, оскільки аудитори можуть швидко перевірити правильність нарахувань і визначити, чи відповідає нарахована амортизація встановленим стандартам і правилам. Це також дозволяє підтвердити, що підприємство не тільки правильно відображає амортизацію у своїх звітах, але й що процеси нарахування амортизації відповідають внутрішнім політикам і законодавчим вимогам.

Таблиця 3.1

Загальні аспекти та документи, які можуть бути використані для фіксації процесу нарахування амортизації [7]

Процес	Опис	Документація
Введення основних засобів в експлуатацію	Нарахування амортизації після введення в експлуатацію активів	Акт введення в експлуатацію, реєстраційні картки

Нарахування амортизації	Визначення суми амортизаційних відрахувань	Платіжні відомості, бухгалтерські записи, журнали
Перерахунок і коригування амортизації	Внесення змін у зв'язку з переоцінкою або списанням активів	Акти на списання основних засобів, коригуючі бухгалтерські записи
Звітність про амортизацію	Відображення суми амортизаційних видатків у фінансових звітах	Баланс, звіт про фінансові результати, примітки до звітності
Внутрішні та зовнішні аудити	Перевірка правильності нарахування амортизації	Аудиторські висновки, внутрішні перевірки

Забезпечення належного обліку і документування амортизаційних відрахувань дозволяє підтримувати фінансову прозорість і стабільність підприємства, що в свою чергу сприяє підвищенню довіри з боку інвесторів, партнерів та контролюючих органів.

Неабияке значення для ефективного управління амортизацією має внутрішній контроль, що полягає в перевірці дотримання політики нарахування амортизації та особливостей ведення обліку. Внутрішній контроль виступає важливим інструментом забезпечення точності, відповідності нормативним вимогам та прозорості в облікових процесах. Він має на меті запобігання помилкам, шахрайству та несумлінному нарахуванню амортизаційних відрахувань. Ефективна система внутрішнього контролю повинна бути достатньо чіткою та систематизованою, щоб забезпечити повний контроль за всіма етапами обліку та нарахування амортизації [15].

Система внутрішнього контролю для аудиту амортизаційних відрахувань повинна включати в себе чітке визначення ролей і обов'язків співробітників, які займаються обліком основних засобів. Це важливо для того, щоб кожен етап процесу — від введення активів в експлуатацію до нарахування амортизації — був контролюваним і міг бути в будь-який момент перевірений. Співробітники, які займаються обліком, повинні мати ясне розуміння своїх обов'язків, а також знати правила та методики нарахування амортизації, що дозволяє уникнути помилок у роботі з активами та видатками.

Крім того, важливим аспектом є детальна ідентифікація основних засобів, що використовуються в процесі діяльності підприємства. Це передбачає наявність чітких документів, які підтверджують введення в експлуатацію активів, їхнє оцінювання та класифікацію. Зміни в стані активів, такі як їхня переоцінка, модернізація чи списання, повинні ретельно документуватися. Будь-які зміни можуть спричинити необхідність перегляду умов амортизації, оскільки від цього залежить правильність нарахування амортизації в подальшому. Наприклад, при модернізації обладнання або зміні його терміну служби може змінюватися не тільки первісна вартість активу, а й метод нарахування амортизації чи його ставка. Тому постійний контроль за станом активів, а також регулярний перегляд їх оцінки та умов амортизації є важливою складовою внутрішнього контролю.

Система внутрішнього контролю також передбачає регулярне проведення перевірок, аудиторських оглядів та співставлення бухгалтерських даних з фактичним станом активів. Це дозволяє своєчасно виявляти будь-які невідповідності або помилки в обліку, а також приймати коригувальні заходи. Тому ефективний внутрішній контроль гарантує, що амортизаційні відрахування відображають реальний стан основних засобів, що в свою чергу дозволяє підприємству правильно планувати свої фінансові ресурси і уникати потенційних ризиків, пов'язаних з порушенням бухгалтерських стандартів.

Налагодження ефективної комунікації між різними підрозділами підприємства, які займаються управлінням активами, є ключовим аспектом обліково-контрольного забезпечення. Координація роботи фінансового, бухгалтерського та операційного відділів дозволяє своєчасно отримувати та передавати інформацію про зміни в стані основних засобів, що мають безпосередній вплив на нарахування амортизації. Така синергія між різними відділами забезпечує оперативність і точність у відображенні всіх змін, що виникають у результаті використання активів, а також у зв'язку з їх модернізацією, ремонтом, вибуттям чи списанням.

Зміна способу використання основних засобів може значно вплинути на амортизаційні видатки підприємства. Наприклад, якщо активи використовуються більш інтенсивно, ніж передбачалося, це може спричинити необхідність прискореного нарахування амортизації. З іншого боку, модернізація активів або зміна їх технічних характеристик також може призвести до перегляду умов амортизації. Така зміна вимагатиме коригування облікових записів і, можливо, переоцінки первісної вартості активу, що без належної координації між підрозділами може призвести до помилок у бухгалтерському обліку.

Однією з важливих ситуацій є вибуття основних засобів з балансу підприємства через продаж або списання. У таких випадках зміни в амортизаційних відрахуваннях повинні бути відображені в бухгалтерському обліку вчасно, що неможливо без чіткої взаємодії між операційним відділом, який відповідає за стан активів, і фінансовими підрозділами, що займаються обліком амортизації. Операційні відділи повинні інформувати бухгалтерів про будь-які зміни в активах, а бухгалтери мають вносити відповідні коригування у фінансові звіти [23].

Таким чином, синергія між фінансовими, бухгалтерськими та операційними відділами підприємства є важливою умовою для коректного і своєчасного нарахування амортизації. Відсутність чіткої комунікації може призвести до неточностей у відображенні амортизаційних видатків, що в свою чергу впливає на фінансові результати підприємства та його податкові зобов'язання.

Таблиця 3.2

Роль різних підрозділів у процесі управління активами та нарахуванні амортизації

Підрозділ	Роль у процесі управління активами та нарахуванні амортизації	Дії та відповідальність
Операційний відділ	Забезпечує наявність актуальної інформації щодо використання активів	Інформує бухгалтерію про зміни в стані основних засобів (модернізація, вибуття, зміна використання)

Бухгалтерія	Нараховує амортизацію на основі отриманих даних від операційного відділу	Перераховує амортизаційні відрахування, коригує облік при змінах в активах
Фінансовий відділ	Оцінює вплив амортизаційних видатків на фінансові результати підприємства	Формує фінансові звіти, аналізує вплив амортизації на податкові зобов'язання

Така злагоджена робота підрозділів дозволяє оптимізувати процес нарахування амортизації, мінімізувати ризики помилок і забезпечити правильне відображення змін у бухгалтерських і фінансових звітах підприємства.

Впровадження сучасних інформаційних технологій в систему обліку основних засобів та нарахування амортизації є важливим кроком до значного підвищення ефективності управління активами на підприємстві. Використання автоматизованих систем дозволяє не тільки зменшити ймовірність помилок, пов'язаних з людським фактором, але й покращити облік, забезпечити оперативне та точне нарахування амортизаційних видатків, а також створювати детальні звіти, що дають повне уявлення про стан активів підприємства. Ці технології значно спрощують процес управління даними, дозволяючи швидко коригувати інформацію при зміні умов експлуатації або вартості активів.

Однією з основних переваг автоматизованих систем є їх здатність здійснювати глибокий аналіз амортизаційних видатків. Вони дозволяють не лише автоматично нараховувати амортизацію за різними методами, але й проводити порівняння даних за різні періоди часу, що дає змогу відстежувати зміни в амортизаційних видатках і приймати управлінські рішення на основі актуальної інформації. Також, автоматизація процесу дозволяє знизити видатки на обробку великих обсягів даних, скорочуючи час, необхідний для підготовки фінансових звітів.

Важливим аспектом є також доступ до інформації в реальному часі. Завдяки інтеграції з іншими корпоративними системами, автоматизовані програми обліку активів і амортизації забезпечують швидкий доступ до

необхідних даних для керівництва підприємства, фінансових та бухгалтерських підрозділів. Це дозволяє оперативно реагувати на зміни в ринковій ситуації або внутрішніх процесах компанії, а також знижувати ризики, пов'язані з несвоєчасним оновленням облікових даних. Крім того, система може автоматично оновлювати інформацію про зміни в активах, що дозволяє уникнути помилок при нарахуванні амортизації.

Інформаційні технології також сприяють оптимізації видатків підприємства. З їх допомогою можна проводити аналіз видатків на амортизацію в залежності від різних методів нарахування амортизації, що дає можливість вибирати найвигідніші варіанти для підприємства. Крім того, автоматизація обліку дозволяє скоротити видатки на підтримку облікової системи та забезпечує швидке впровадження змін, якщо це необхідно для адаптації до нових економічних чи законодавчих умов.

Усе це дозволяє підприємствам значно покращити не лише точність і швидкість обліку амортизаційних видатків, а й стати більш гнучкими та ефективними в управлінні своїми фінансовими та матеріальними ресурсами. Технології автоматизації створюють базу для більш раціонального використання активів, знижують фінансові та операційні ризики та сприяють загальному розвитку підприємства в умовах швидких змін на ринку.

Таблиця 3.3

Переваги автоматизованих систем обліку амортизаційних видатків

[8]

Переваги автоматизованих систем	Опис
Зниження ризику помилок	Автоматизація процесу нарахування амортизації мінімізує людський фактор та зменшує кількість помилок.
Глибокий аналіз видатків	Програми обліку надають можливість аналізувати видатки на амортизацію за різні періоди та змінними умовами.
Оперативність та доступність інформації	Інформація доступна в реальному часі, що дозволяє підприємству швидко реагувати на зміни в економічній ситуації.
Оптимізація видатків	Завдяки аналізу даних, підприємства можуть вибирати найбільш ефективні методи амортизації та знижувати видатки.

Скорочення часу на підготовку звітів	Автоматизація дозволяє значно зменшити час, необхідний для підготовки та обробки фінансових звітів.
--------------------------------------	---

Впровадження автоматизованих систем дає підприємствам можливість зберігати конкурентоспроможність та забезпечувати високу точність в управлінні своїми фінансовими потоками, зокрема амортизаційними видатками.

Обліково-контрольне забезпечення формування амортизаційної політики повинно також включати етапи планування і моніторингу, які дозволяють здійснювати аналіз ефективності політики в цілому, а також вносити корективи у разі виявлення відхилень. Кожен етап процесу визначення амортизаційних видатків має бути підкріплений аналітикою, яка дозволяє виявити можливості для підвищення рентабельності активів.

Оскільки система амортизаційних відрахувань безпосередньо пов'язана з фінансовою діяльністю і прозорістю ведення бізнесу, вона потребує постійного вдосконалення. Створення ефективної амортизаційної політики має бути узгоджене з загальною стратегією підприємства, що включає в себе як короткострокові, так і довгострокові цілі розвитку. Це не лише підвищить рівень ліквідності і прибутковості підприємства, але й створить умови для стабільного розвитку в умовах постійних економічних змін.

Таким чином, організаційно-методичні аспекти аудиту амортизації основних засобів вимагають комплексного підходу, що охоплює всі етапи — від обліку до контролю та аналізу. Застосування інтегрованих рішень у управлінні амортизаційними відрахуваннями забезпечить підприємству можливість не лише ефективно управляти своїми активами, але й створити основу для їх подальшого розвитку та адаптації до змін у бізнес-середовищі.

3.2. Амортизація основних засобів як об'єкт аудиторського контролю

Амортизація основних засобів є важливою складовою не лише бухгалтерського обліку, але й управлінського контролю, оскільки вона безпосередньо впливає на фінансові результати підприємства, зокрема це можна проілюструвати на прикладі КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Основні засоби — це ті активи, що використовуються у виробничих процесах підприємства, довгострокові інвестиції, які забезпечують йому безперервну діяльність і можливість генерувати прибуток. Процес амортизації відображає економічний знос таких активів, дозволяючи підприємству розповсюдити їх первісну вартість на термін їх корисного використання. Від цього залежить не лише звітність КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств», але й стратегічне планування, оскільки неправильні оцінки або методи амортизації можуть призвести до суттєвих фінансових втрат [16].

Під час аудиту амортизації основних засобів КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» аудитори повинні уважно вивчати політику нарахування амортизації, яку обирає підприємство, а також всі опосередковані фактори, які на неї впливають. Взаємозв'язок між фінансовою звітністю, податковою політикою та обліковими стандартами створює складну систему в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств», у якій амортизація відіграє важливу роль. Аудитори повинні оцінити, наскільки точно в компанії оцінюється корисний термін служби основних засобів, адже саме цей параметр визначає розмір амортизаційних відрахувань. Вибір методу амортизації — лінійний, накопичувальний або прискорений — також критично важливий, оскільки він впливає на фінансові результати підприємства, і тому аудитори повинні перевіряти обґрунтованість вибору методу амортизації та його відповідність множині облікових стандартів.

Важливим аспектом є документування процесу амортизації в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Аудитори повинні займатися перевіркою реєстрації всіх амортизаційних видатків, оцінюючи, чи відповідає документація вимогам стандартів, чи є вона повною та точною.

Належне документування є невід'ємним елементом внутрішніх контрольних систем і є підтвердженням коректності нарахувань амортизації в фінансових звітах. Помилки в документації можуть мати серйозні наслідки як для фінансової звітності, так і для податкового обліку, а також можуть призвести до серйозних фінансових втрат для підприємства внаслідок санкцій або штрафів.

Аудит амортизації також передбачає глибоке розуміння структурованих фінансових процесів підприємства, таких як КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Аудитори повинні аналізувати, як облікові системи взаємодіють із бізнес-процесами, зокрема, відстежуючи активи на всіх етапах їх життєвого циклу — від придбання до ліквідації. Важливо не лише використовувати фактичні дані, але й передбачати майбутні видатки на зберігання, обслуговування та утилізацію основних засобів, адже це може істотно вплинути на прийняття управлінських рішень в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств».

Аудиторський контроль також вимагає аналізу впливу амортизаційних відрахувань на фінансові показники КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств», зокрема на прибутки, чистий дохід і загальні видатки підприємства. Аудитори повинні бути готовими до глибокого аналізу, який би включав оцінку загального впливу амортизації на бухгалтерську звітність, а також виявлення аномалій або незвичних тенденцій в амортизаційних видатках компанії. Концепція «податкової амортизації» також є важливою. Механізми, які керують нарахуваннями амортизації для цілей оподаткування, можуть бути відмінними від бухгалтерських. Це говорить про необхідність перевірки, щоб уникнути податкових зобов'язань, які виникають у випадку неправильного нарахування амортизації для КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств».

Не менш важливим є аналіз оптимізації амортизаційних відрахувань. Аудитори можуть запропонувати рекомендації по вдосконаленню процесу нарахування амортизації, наприклад, вжити заходи щодо прискорення

амортизації для певних активів у разі їх швидкого технологічного старіння, що актуально для інноваційних підприємств, таких як КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Ці рекомендації можуть мати важливе значення в умовах бажання компанії підвищити свою конкурентоспроможність та фінансову життєздатність в ринкових умовах.

Спостереження за змінами в законодавстві також є важливою складовою аудиту амортизації в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Аудитори повинні бути в курсі всіх змін у законодавстві та облікових стандартах, які можуть змінити вимоги до амортизації. Ці зміни можуть вплинути на оцінку основних засобів, терміни служби або навіть на методи обліку, що знову ж таки підкреслює важливість належного контролю. Аудитори також повинні враховувати специфіку галузі, оскільки різні сектори можуть мати свої власні стандарти і практики.

Крім того, важливо звернути увагу на інтегрованість бізнес-процесів, що реалізуються в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств». Аудитори повинні співпрацювати з іншими підрозділами підприємства для забезпечення цілісності даних та коректності фінансової звітності. Сучасні інформаційні технології є неодмінним інструментом, що допомагає здійснювати моніторинг та аналіз даних в реальному часі, що знижує ймовірність виникнення помилок та покращує прозорість процесів управління.

Амортизація основних засобів як об'єкт аудиторського контролю в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» відображає складний механізм, який перебуває під впливом численних економічних, законодавчих і управлінських факторів. Її аудит вимагає від фахівців здатності всебічно аналізувати всі аспекти, включаючи діяльність підприємства, застосування облікових методів, а також комунікацію з зацікавленими сторонами. Це дозволяє не лише структуровано підходити до найцінніших активів підприємства, а й забезпечує їх оптимальне використання, що важливо для досягнення фінансових цілей компанії.

Таблиця 3.4

**Основні аспекти аудиту амортизації основних засобів в КП
«Верховинський комбінат комунальних підприємств» [24]**

Аспект	Опис
Визначення корисного терміну	Важливість точного визначення терміна служби активів для правильного розподілу вартості через амортизацію.
Вибір методу амортизації	Оптимальний вибір методу (лінійний, прискорений, накопичувальний) в залежності від типу активів та потреб підприємства.
Документування	Належне оформлення усіх фінансових транзакцій і амортизаційних видатків для забезпечення точності звітності та складання фінансових звітів.
Внутрішній контроль	Впровадження системи внутрішнього контролю для забезпечення дотримання політик нарахування амортизації та виявлення аномалій у обліку.
Аналіз фінансових показників	Оцінка впливу амортизаційних видатків на фінансові результати підприємства для виявлення можливих ризиків і шансів зростання.
Податкова амортизація	Різниця між бухгалтерською та податковою амортизацією, можливі наслідки несумісностей і потреба в коригуваннях.
Оптимізація видатків	Розробка рекомендацій щодо можливих змін у політиці нарахування амортизації для покращення фінансових показників та ліквідності.
Огляд законодавства	Уважний моніторинг змін у законодавстві та облікових практиках, які можуть вплинути на нарахування амортизації.

Таким чином, основні засоби, що є джерелом прибутку в КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств», потребують ретельної оцінки та контролю з боку аудиторів. Процес оцінки амортизації має бути структурованим, гнучким і адаптивним до нових умов для забезпечення цілісності і точності фінансових звітів, а також для підтримки успішного розвитку підприємства.

3.3. Напрями вдосконалення аудиту амортизації основних засобів

Аудит амортизації основних засобів займає центральне місце в системі фінансового управління підприємством, оскільки він не лише відображає реальний стан та вартість активів, але й безпосередньо впливає на формування фінансових результатів і стратегічні рішення. Сучасні економічні умови, відзначені динамічними змінами в законодавстві, швидким розвитком технологій та посиленням конкуренції, вимагають від підприємств нових підходів до аудиту амортизації. Вирішення цієї проблеми потребує не лише вдосконалення окремих елементів, а й комплексного перегляду всієї системи управління активами, що спонукає до актуалізації методів і технологій, які використовуються в практиці аудиту.

Один з ключових аспектів вдосконалення аудиту амортизації стосується методів оцінки та обліку основних засобів. Багато підприємств продовжують застосовувати традиційні методи нарахування амортизації, які не завжди відповідають специфіці їхньої діяльності та сучасним економічним умовам. У зв'язку з розвитком високих технологій, підвищенням стабільності та швидкості зміни обладнання, підприємствам доцільно використовувати сучасні підходи до визначення корисного терміна служби активів. Це передбачає аналіз фізичних і технологічних особливостей основних засобів з урахуванням інноваційних змін у галузі. Зокрема, підприємствам слід враховувати не тільки залишкову вартість, але й потенційну облікову оптимізацію через прискорену амортизацію для активів, які застарівають швидше. Таким чином, правильне визначення терміна служби активів може стати стратегічним інструментом для поліпшення фінансових показників.

Ще один важливий аспект полягає в автоматизації процесу обліку амортизаційних видатків. Традиційні методи ведення бухгалтерії, що базуються на паперових документах, стають дедалі менш придатними в умовах інформаційної ери. Сучасні технології і програмне забезпечення дозволяють не тільки зменшити ймовірність помилок, але й спростити процес збору та обробки даних. Впровадження автоматизованих систем обліку може суттєво підвищити точність нарахування амортизаційних видатків, а також

забезпечити щоденний моніторинг їх впливу на фінансові результати підприємства. Такі рішення можуть інтегруватися з іншими фінансовими системами, що полегшить процес звітності і дозволить компаніям швидше реагувати на зміни в економічному середовищі.

Покращення якості аудиту амортизації є важливим елементом для забезпечення точності фінансових звітів підприємства та відповідності облікових даних встановленим стандартам. Професійна підготовка аудиторів відіграє велику роль у цьому процесі, оскільки аудитори повинні володіти не лише традиційними знаннями методів бухгалтерського обліку, але й розуміти, як фінансові показники підприємства взаємопов'язані з управлінськими рішеннями. Для цього потрібно реалізовувати спеціалізовані програми навчання, що включають не лише класичні методи обліку, але й сучасні технологічні інновації, аналітичні інструменти та новітні стандарти обліку.

Завдяки таким програмам, аудитори зможуть розуміти та оцінювати складні фінансові процеси, які відображають амортизаційні видатки та їх вплив на фінансовий стан підприємства. У сучасних умовах важливою складовою є також вміння працювати з автоматизованими системами, оскільки технології обліку та аудиту зазнають значних змін. Аудитори повинні бути здатні оцінювати правильність нарахування амортизації, враховуючи сучасні програмні засоби, а також знати, як аналізувати та інтерпретувати результати, що отримуються з таких систем.

Ще одним важливим аспектом є постійне оновлення знань, що є необхідним в умовах динамічних змін у законодавстві. Зміни в податковому законодавстві, стандартах фінансової звітності та регулюваннях, які стосуються амортизаційних видатків, вимагають від аудиторів здатності швидко адаптуватися та своєчасно реагувати на нові вимоги. Постійне навчання дозволяє аудиторам тримати свої навички на високому рівні та ефективно оцінювати ризики, пов'язані з амортизаційними видатками, зокрема щодо правильності їх нарахування, відображення в бухгалтерських звітах та впливу на фінансові результати підприємства.

Таким чином, професійна підготовка аудиторів є критичним елементом для покращення процесу аудиту амортизації, підвищення точності фінансових звітів та забезпечення ефективного управління амортизаційними видатками на підприємстві. Створення системи безперервного навчання не лише дозволяє підвищити кваліфікацію аудиторів, але й сприяє підвищенню ефективності аудитів, що в свою чергу допомагає підприємствам досягати фінансової стабільності та відповідності міжнародним та національним стандартам.

Таблиця 3.5

Основні компоненти навчання аудиторів для покращення аудиту амортизації [5]

Компонент навчання аудиторів	Опис
Нові стандарти обліку	Аудитори повинні бути обізнані з останніми змінами в облікових стандартах, що регулюють амортизаційні видатки.
Технологічні інновації	Використання сучасних програмних продуктів для автоматизації процесів нарахування амортизації та аналізу фінансових даних.
Аналітичні методи	Застосування аналітичних інструментів для глибокого аналізу амортизаційних видатків та їх впливу на фінансовий стан підприємства.
Адаптація до змін у законодавстві	Постійне оновлення знань щодо змін у законодавстві, що впливають на нарахування амортизації та податкові зобов'язання.
Оцінка ризиків	Вміння оцінювати фінансові ризики, пов'язані з амортизаційними видатками, та своєчасно реагувати на них.
Робота з автоматизованими системами	Поглиблені знання та навички роботи з автоматизованими системами обліку для точного нарахування амортизації та генерування звітів.

Завдяки такому підходу, аудитори можуть ефективно оцінювати всі аспекти нарахування амортизації, знижуючи ймовірність помилок і збільшуючи точність фінансової звітності, що є важливим для забезпечення фінансової прозорості та відповідності підприємства вимогам нормативного регулювання.

У рамках внутрішнього контролю підприємствам слід звернути особливу увагу на те, як вони документують та відстежують нарахування амортизації. Наявність чіткої і зрозумілої внутрішньої процедури обліку, яка включає в себе правила щодо моніторингу і перевірки нарахувань, є необхідністю для кожного успішного бізнесу. Прозорість у процесах нарахування амортизації, а також постійні ревізії можуть підвищити рівень довіри між підрозділами та зацікавленими сторонами. Внутрішні аудитори можуть запроваджувати системи контролю, які сприятимуть ранньому виявленню й усуненню недоліків, пов'язаних з амортизацією. Це, у свою чергу, дозволить зменшити ризики порушень і оптимізувати використання основних засобів.

Крім того, адаптація політики нарахування амортизації до специфіки кожної галузі має стати пріоритетом для всіх підприємств. Різні галузі мають свої особливості, які можуть суттєво впливати на термін служби активів та їх знос. Наприклад, у промисловості, де часто використовується важке обладнання, терміни служби можуть коливатись, залежно від умов роботи. У той же час компанії, що функціонують у технологічних або ІТ-індустріях, повинні розуміти, що їхнє обладнання може швидко знецінюватись. Отже, для таких підприємств прискорене нарахування амортизації може сприяти швидшому поверненню інвестицій у нові технології. Тому важливо, щоб компанії мали чітке розуміння своїх конкурентних чинників і могли адаптувати свою амортизаційну політику відповідно до умов ринку.

Усе це потребує постійного моніторингу нормативно-правового середовища. Зміни в законодавстві можуть прямо впливати на методику нарахування амортизації, тому підприємства повинні стежити за такими змінами і, в разі необхідності, корегувати свою облікову політику. Завдяки адаптації до нових нормативів підприємства можуть не лише уникнути штрафів і санкцій, але й оптимізувати податкове навантаження, що, без сумніву, сприятиме підвищенню прибутковості.

Крім того, компанії повинні розглядати різноманітні сценарії щодо впливу амортизаційних видатків на загальну фінансову стратегію. Наприклад, аналіз сценаріїв може показати, як зміни в методах обліку можуть вплинути на ліквідність та фінансову стійкість підприємства. Оптимальні рішення можуть включати комбінацію традиційних та інноваційних методів амортизації, які дозволять максимально ефективно використовувати свої активи. Це може відкривати нові можливості для фінансування проектів і розширення бізнесу в умовах, коли доступ до капіталу стає дедалі обмеженішим.

У завершення, вдосконалення аудиту амортизації основних засобів вимагає глибокої інтеграції технологічних, організаційних та управлінських аспектів. Підприємства повинні продовжувати інвестувати в технології, навички кадрів та ефективні управлінські практики, щоб мати змогу підтримувати високу якість аудиту в усіх його аспектах. Це не лише посилить фінансову стійкість компанії, але й спростить процеси прийняття рішень, що в результаті забезпечить конкурентоспроможність і економічний успіх в умовах глобальної конкуренції. Аудит амортизації не повинен сприйматися лише як формальний процес, а як критично важлива діяльність, що дозволяє компаніям впевнено рухатися вперед у світі, де зміни відбуваються дуже швидко.

ВИСНОВКИ

Амортизаційна політика підприємства є важливим елементом його облікової політики та визначає, як ефективно й раціонально підприємство управляє своїми основними засобами. Успішна амортизаційна політика враховує специфіку галузі, в якій працює компанія, і включає вибір оптимальних методів нарахування амортизації, що може істотно вплинути на економічні показники. Це безпосередньо пов'язано з управлінськими рішеннями, оскільки коректно налаштована амортизація забезпечує достовірну інформацію про вартість активів, що, в свою чергу, сприяє

прийняттю зважених фінансових рішень. Без належної амортизаційної політики підприємство ризикує втратити точність у відображенні вартості своїх активів, що може привести до фінансових труднощів.

Амортизаційна політика також безпосередньо впливає на формування фінансових ресурсів підприємства, оскільки нарахування амортизації стає важливим інструментом не лише для розподілу видатків, але й для формування резервів, які можуть бути використані для інвестування в нові проекти або модернізації обладнання. Ефективно налаштовані амортизаційні показники дозволяють підприємству більше контролювати свій грошовий потік, оскільки амортизаційні видатки не впливають на реальні грошові видатки, але впливають на облік прибутків. Це, в свою чергу, дозволяє оптимізувати податкове навантаження, зробити розумніші інвестиційні рішення та підтримувати стійкість у фінансовому управлінні.

Роль обліку в інформаційному забезпеченні амортизаційної політики є незаперечною, оскільки без точного та систематичного обліку основних засобів неможливо досягти ефективної реалізації амортизаційних стратегій. Належний облік дозволяє створювати повну картину стану активів підприємства, що включає в себе врахування їх зносу, корисного терміна служби та формування остаточних фінансових звітів. Таким чином, облік служить основою для моніторингу та коригування амортизаційної політики, що забезпечує своєчасне реагування на зміни в зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства. У результаті, чітка взаємодія між амортизаційною політикою та обліковими процесами визначає загальний успіх підприємства у досягненні його стратегічних цілей та стабільного фінансового розвитку.

Оцінка діючої системи формування облікової політики у КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» у контексті зносу та амортизації свідчить про її формальний характер, що не забезпечує реального відображення технічного стану основних засобів у фінансовій звітності. Відсутність нарахування амортизації та змін у первісній і залишковій вартості протягом звітного періоду вказує на низький рівень управлінської активності

щодо обліку зносу, що, своєю чергою, знижує достовірність інформації для внутрішнього планування та зовнішньої оцінки фінансової стійкості підприємства. Така ситуація є типовою для багатьох комунальних підприємств, де основні засоби використовуються тривалий час без оновлення, а облікова політика зосереджується не на об'єктивному відображенні зносу, а радше на збереженні статусу-кво. Відсутність амортизаційних нарахувань позбавляє підприємство одного з важливих джерел внутрішнього фінансування оновлення інфраструктури, що надалі призводить до накопичення проблем технічного характеру та погіршення якості послуг. Таким чином, діюча система потребує суттєвого перегляду з урахуванням не лише вимог стандартів обліку, але й економічної доцільності та реальних потреб у відновленні основних фондів.

Аналітичний та синтетичний облік амортизації основних засобів у КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» є ключовим інструментом управління видатками та фінансовими ресурсами, що безпосередньо впливає на точність формування собівартості продукції (послуг), рівень прибутковості та інвестиційну стратегію підприємства. Завдяки системному веденню обліку зносу за об'єктами та напрямками використання забезпечується об'єктивне відображення вартості, яка переноситься на готову продукцію, що дає змогу формувати економічно обґрунтовані тарифи. Водночас амортизація виступає стабільним джерелом фінансування оновлення техніки та обладнання, що особливо важливо в умовах відсутності кредитних ресурсів і зношеності основних фондів. Ефективне використання амортизаційного механізму дозволяє підприємству не лише забезпечувати відтворення матеріально-технічної бази, а й підтримувати загальну фінансову стійкість і операційну ефективність.

Відображення амортизаційних нарахувань у системі бухгалтерського обліку КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості і точності фінансової звітності, а також у формуванні реальної собівартості продукції та послуг підприємства.

Синтетичний облік амортизації дозволяє систематизувати загальні суми нарахувань і розподіляти їх за основними напрямками видатків, у той час як аналітичний облік забезпечує деталізацію цих сум по конкретних об'єктах основних засобів, що дає змогу контролювати технічний стан активів та планувати їх оновлення. Такий подвійний підхід створює умови для точного врахування амортизаційних видатків у складі виробничих та адміністративних видатків, що безпосередньо впливає на коректність формування собівартості. Завдяки цьому підприємство отримує можливість ефективно управляти ресурсами, оптимізувати видатки і забезпечувати стабільність у ціноутворенні на комунальні послуги, що є важливим фактором його фінансової стійкості та конкурентоспроможності. У результаті відображення амортизації у системі рахунків бухгалтерського обліку не лише виконує нормативні вимоги, а й слугує інструментом управлінського контролю та планування, сприяючи підвищенню ефективності господарської діяльності підприємства.

Організаційно-методичні аспекти аудиту амортизації основних засобів є ключовими для забезпечення ефективності управлінських процесів та формування адекватної амортизаційної політики на підприємстві. Обліково-контрольне забезпечення включає в себе встановлення чітких регламентів та процедур, що регулюють порядок обліку та нарахування амортизації. Успішна реалізація цих процесів забезпечує не лише достовірність фінансових звітів, але й можливість підприємству оперативно реагувати на зміни в економічному середовищі, а також приймати зважені управлінські рішення. Наявність системи внутрішнього контролю за амортизаційними видатками дає змогу виявляти та усувати потенційні недоліки в обліку, що, в свою чергу, підвищує рівень фінансової прозорості.

Амортизація основних засобів виступає важливим об'єктом аудиторського контролю, оскільки саме вона безпосередньо впливає на формування фінансових результатів підприємства. Аудитори повинні з особливою увагою оцінювати процеси нарахування амортизації, аналізувати обрану підприємством амортизаційну політику та її відповідність обліковим

стандартам, а також вимогам законодавства. Контроль за адекватністю амортизаційних видатків допомагає виявити й усунути несоответствия, які можуть призвести до фінансових втрат або негативних наслідків для підприємства. Тому ефективний аудит амортизації є гарантією не лише фінансової стабільності, а й запорукою майбутнього розвитку підприємства.

Напрями вдосконалення аудиту амортизації основних засобів охоплюють як вдосконалення методичних підходів, так і застосування сучасних технологій. Це включає в себе впровадження автоматизованих систем обліку, які дозволяють знижувати ризик помилок і підвищувати ефективність процесів аудиту. Також важливим є забезпечення постійного професійного розвитку аудитора, що дозволяє йому бути в курсі змін у законодавстві, облікових стандартах, а також нових методологічних підходах у сфері аудиту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волинець Л. Бухгалтерський та податковий облік основних засобів (на прикладах від надходження до вибуття). Х. : Консульт, 2021. 236 с.
2. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.
3. Гамова О. В., Козачок І. А., Спірках Т. А. Удосконалення обліку основних засобів та контролю за ефективністю їх використання. Економіка та держава. 2019. № 3. С. 102–106.
4. Господарський кодекс України прийнятий від 16.01.2003 № 436- IV
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 25.05.2023)
5. Довжик О.О., Гапонюк А.І. Особливості обліку основних засобів у сучасних умовах господарювання. Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 25. С. 803-807.
6. Загородній А. Г., Партин Г. О., Пилипенко Л. М. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: підручник – 4-те вид., перероб. і доп. Видавництво Львівської політехніки, 2018. 280 с.
7. Іванюшко Р. В. Основні напрямки аналізу основних засобів / Р. В. Іванюшко, С. Р. Романів. // Міжнародна науково-практична Інтернетконференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»,. – 2019. С. 240–242.
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
9. Касич А.О., Леуська С.М. Порівняльний аналіз визначення основних засобів за міжнародними та національними стандартами. Вісник Мукачівського державного університету. 2018. Вип. 18. С. 915–921.

10. Кафка С. М. Облік надходження необоротних активів та формування їх первісної вартості. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5549/>
11. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р (зі змінами) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
12. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник К. : Кондор, 2018. 418 с.
13. Макаренко А.П. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.
14. Максименко І. Я. Особливості визнання в бухгалтерському та податковому обліку об'єктів основних засобів в управлінні діяльністю підприємства. Агросвіт. 2019. №19. С. 47–51.
15. Меліхова Т.О., Герасименко Ю.М. Розробка програми аудиту надходження основних засобів для підвищення рівня фінансової безпеки підприємства. Агросвіт. 2018. № 24. С. 46—53. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.24.46
16. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016–2017 років, частина I, II, III. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit> (дата звернення 25.05.2023)
17. Міжнародні стандарти фінансової звітності 16 «Основні засоби (IASB, Міжнародний документ). Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014
18. Мішура В. Б. Еволюція поняття, класифікація та економічна сутність основних засобів. Науковий вісник ДГМА. 2017. С. 148– 154.
19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 25.05.2023) 58

20. Інформація КП «Верховинський комбінат комунальних підприємств» URL: <https://clarity-project.info/edr/03345840>
21. Офіційний сайт підприємства Master:Бухгалтерія URL: <https://masterbuh.com/>
22. Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит : навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с.
23. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>
24. Плиса В.Й. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для ст-ів ЗВО / В.Й. Плиса, З.П. Плиса. К. : Каравела, 2019. 560 с.
25. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : підручник. 2-ге вид., випр. і доп. Л. : Видавництво ННБК „АТБ”, 2020. 440 с.
26. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення 06.05.2023: URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
27. Покиньючерда В. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 17. С. 5– 11
28. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
29. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
30. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Наказ Міністерства фінансів України від 59 28.07.2000 № 181 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>

31. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність». Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 № 617 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>

32. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів». Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 № 817 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>

33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість" Наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 № 779 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text> (дата звернення 25.05.2023)

34. Яковишина Н.А., Яковенко К.А. Теоретичні основи обліку основних засобів. Молодий вчений. 2018. № 5 (57). С. 779-782.

ДОДАТКИ

Додаток А

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ВЕРХОВИНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ за 2024 рік

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2024 року

Форма №1

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього року, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	
накопичена амортизація	1002	0.00	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	
Основні засоби:	1010	7 968.00	7 968.00
первісна вартість	1011	11 020.20	11 020.20
знос	1012	3 052.20	3 052.20
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	7 968.00	7 968.00
II. Оборотні активи Запаси:	1100	10.20	10.20
у тому числі готова продукція	1103	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	0.00	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0.00	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	83.10	82.80
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	93.30	93.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	8 061.30	8 061.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього року, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 736.70	7 736.70
Додатковий капітал	1410	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0.00	
Неоплачений капітал	1425	9.70	
Усього за розділом I	1495	7 727.00	7 736.70
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0.00	
Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
III. Поточні зобов'язання Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	279.20	258.70
розрахунками з бюджетом	1620	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	55.10	65.60
Усього за розділом III	1695	334.30	324.30
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
Баланс	1900	8 061.30	8 061.00

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	997.90	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	992.70	
Інші операційні доходи	2120	2 300.00	0.00
Інші операційні витрати	2180		0.00
Інші доходи	2240		0.00
Інші витрати	2270	2 300.00	0.00
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3 297.90	0.00
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	3 292.70	0.00
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	5.20	0.00
Податок на прибуток	2300		0.00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	5.20	0.00

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ВЕРХОВИНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ за 2023 рік

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2023 року

Форма №1

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього року, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Основні засоби:	1010	7 690.00	7 968.50
первісна вартість	1011	10 740.20	11 020.20
знос	1012	3 050.20	3 051.70
Усього за розділом I	1095	7 690.00	7 968.50
II. Оборотні активи Запаси:	1100	10.20	10.20
Гроші та їх еквіваленти	1165	22.70	26.10
Усього за розділом II	1195	32.90	36.30
Баланс	1300	7 722.90	8 004.80

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього року, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 722.90	7 736.70
Неоплачений капітал	1425		9.70
Усього за розділом I	1495	7 722.90	7 727.00
товари, роботи, послуги	1615		277.80
Усього за розділом III	1695		277.80
Баланс	1900	7 722.90	8 004.80

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	236.70	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	235.30	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	236.70	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	235.30	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1.40	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1.40	

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ВЕРХОВИНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ за 2022 рік

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 року

Форма №1

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	
накопичена амортизація	1002	0.00	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	
Основні засоби:	1010	7 690.00	7 968.50
первісна вартість	1011	10 740.20	11 020.20
знос	1012	3 050.20	3 051.70
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	7 690.00	7 968.50
II. Оборотні активи Запаси:	1100	10.20	10.20
у тому числі готова продукція	1103	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	0.00	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0.00	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	22.70	78.10
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	32.90	88.30
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	7 722.90	8 056.80

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 722.90	7 736.70
Додатковий капітал	1410	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0.00	
Неоплачений капітал	1425	0.00	9.70
Усього за розділом I	1495	7 722.90	7 727.00
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0.00	
Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
III. Поточні зобов'язання Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	0.00	329.80
розрахунками з бюджетом	1620	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	0.00	
Усього за розділом III	1695	0.00	329.80
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
Баланс	1900	7 722.90	8 056.80

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	998.70	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	997.30	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	998.70	0.00
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	997.30	0.00
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1.40	0.00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1.40	0.00